

W numerze

Nielegalny hazard online na Litwie coraz popularniejszy »9

Start sezonu na wileńskich plażach »15

Piaskownice mogą być niebezpieczne »16

Kolejna próba umożliwienia głosowania 16-latkom w wyborach »17

Zgromadzenie parlamentarne PL-LT: „Postanowiliśmy spotykać się co roku”

Fot. Bartosz Nehring, Kancelaria Sejnu RP

Konieczne jest pełne wdrożenie traktatu polsko-litewskiego — podkreślono w deklaracji 25. sesji zgromadzenia parlamentów Polski i Litwy. „Na wiele tematów mamy tożsame poglądy” — ocenił szef litewskiej delegacji Robert Puchowicz, dodając, że spotkanie odbyło się w ciepłej i konstruktywnej atmosferze. »6-7

Kontrowersje wokół systemu rejestracji do lekarzy »8

ISSN 1392-0405

5 lat po zburzeniu taboru. Co się zmieniło? »12-13

**KURIER
WILEŃSKI**

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
LT-02121 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:

Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:

Brygita Łapszewicz
(b.łapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds. online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:

Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik,
Justyna Giedroń,
Rajmund Klonowski,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji:

Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt)
i reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Dział Online:

Janina Jarosz,
Jolanta Balkiewicz,
Apolinary Klonowski.

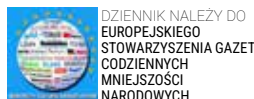
Skład i łamanie: Halina Taukin

Wydawca: VŠĮ „Kurier Wileński”

Druk: VŠĮ „Vilnijos žodis”

Nakład: 2500 egz.

Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Redakcja zastrzega sobie prawo do skracania i adiustacji tekstów. Za treść ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbieżne z opinią redakcji.

Projekt finansowany ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy za Granicą 2023”, ogłoszonego przez Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacje wyrażają jedynie poglądy autorów i nie mogą być utożsamiane z oficjalnym stanowiskiem Ministerstwa Spraw Zagranicznych RP ani Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Rola „Piątki” w utrwalaniu tożsamości narodowej Polaków w powojennym Wilnie

Zbliża się czerwcową niedzielą, na którą czekają absolwenci byłej „Piątki”, dziś Gimnazjum Inżynieryjnego im. Joachima Lelewela.

W tym roku ta niedziela wypada 29 czerwca. Jak zwykle spotykamy się przy starym gmachu naszego gimnazjum na antokolskich Piaskach. I jak co roku będą to wspomnienia wesołe i nie bardzo wesołe, ale wzruszające, będą wspomniani nauczyciele, którzy byli mniej lub bardziej wymagający. Przyniesiemy ze sobą różne wspomnienia.

CZEKA 18. SPOTKANIE

Będzie to nasze 18. spotkanie, podczas którego zbiorą się ludzie o podobnych upodobaniach umiłowania swojej szkoły, która w dużym stopniu pomogła im w latach powojennych zachować polskość. Do dziś pamiętamy o tym i jesteśmy wdzięczni losowi, że w Wilnie była taka szkoła.

Przypomnijmy więc, jakie było pierwsze spotkanie. Była to euforia wspomnień — opowiadanie o losach naszych absolwentów rozsianych po świecie, a wówczas na spotkaniu przybyło wielu. Kolejne spotkania były poświęcone rodzinom dzieci z „Piątki”, w których wychowywali się nasi byli uczniowie. Były to wspomnienia synów i córek pochodzących z rodzin polskich, których ojcowie przeszli szlak bojowy w legionach, a w czasie drugiej wojny światowej z bronią w ręką w strukturach AK walczyli o Polskę. Odwiedziliśmy wówczas Muzeum Szkolnictwa na Wileńszczyźnie w Orzełowie.

ZROBIONO JUŻ WIELE

Nasze Towarzystwo Absolwentów „Zawsze Wierni

■ Założyciele Towarzystwa Absolwentów „Zawsze Wierni »Piątce«”

■ W obronie swojej szkoły podpisy składają jej absolwenci

»Piątce«” szczeni się, że przed trzema laty rozpoczęliśmy akcję poszukiwania i odnowienia miejsc spoczynku naszych profesorów. Odwiedziliśmy pięć wileńskich nekropoli, odnaleźliśmy mogiły nauczycieli, niektóre były w opłakanym stanie. Udało się odremontować sześć nagrobków, którymi teraz opiekują się harcerze z Gimnazjum im. Joachima Lelewela, jako spadkobiercy „Piątki”.

Zostały odrestaurowane trzy nagrobki wybitnych profesorów, ojca i syna Kuczewskich, oraz niezapomnianej polonistki Janiny Pieniążkowej. Liczymy w tym względzie na pomoc organizacji wspierających działalność

na rzecz polskości na Litwie. Udało się także wydać własnymi siłami katalog miejsc spoczynku profesorów „Piątki” i wybitnych Polaków z „Piątką” związanych.

Podczas tegorocznego spotkania naszego będziemy mówili o roli „Piątki” w utrwalaniu polskości w powojennym Wilnie. Sądzę, że każdy z nas ma wiele do powiedzenia na ten temat. Spotkajmy się więc 29 czerwca o godz. 14 00 przy starym gmachu gimnazjum na Piaskach.

**Krystyna Adamowicz,
Prezes Towarzystwa
Absolwentów „Zawsze
Wierni »Piątce«”
Fot. archiwum TA „Zawsze
Wierni »Piątce«”**

W Wilnie odbyła się ceremonia wręczenia Litewskiej Narodowej Nagrody Filmowej „Sida-brinė gervė 2025” (Srebrny Żuraw) Fot. Orestas Gurevičius, ELTA

„Głos” w Czechach obchodzi 80-lecie

„Głos — Gazeta Polaków w Republice Czeskiej” wydawana na Zaolziu obchodził w poniedziałek 80-lecie. Jej redaktor naczelny Tomasz Wolff powiedział PAP, że gazeta chce łączyć Polaków po obu stronach granicy.

Redaktor naczelny „Głosu”, pełniący tę funkcję od 2011 r., podkreślił, że gazeta wciąż się zmienia. Niezmiennie przynosi informacje o kulturze, życiu społecznym, edukacji mniejszości polskiej na Zaolziu, ale od kilkunastu lat coraz więcej uwagi poświęca wydarzeniom w Polsce. „Duży nacisk kładziemy na to, co dzieje się po drugiej stronie Olzy, traktując Śląsk Cieszyński jako jedną całość, tak jakby granica była czymś sztucznym (...). Stąd też pojawiło się jak gdyby łączenie obu brzegów Olzy, poprzez pisanie o tym, co dzieje się w Cieszynie, Skoczowie, ale także na przykład w Krakowie, w Warszawie” — wyjaśnił Wolff.

Podkreślił, że istotną cezurą w rozwoju „Głosu” była pandemia, gdy za-

mknięte zostały granice. Elektroniczne wydanie gazety zaczęło czytać daleko od Zaolzia. „Zwracali się do nas czytelnicy z odległych rejonów Zaolzia. Chcieli wiedzieć, jaka jest sytuacja, jakie są perspektywy na przekroczenie granicy” — opowiadał redaktor naczelny. Zauważył, że teraz wydanie na Facebooku ma więcej odbiorców poza regionem niż w samym Zaolziu.

„Głos” rozwija wydanie elektroniczne i jest obecny w mediach społecznościowych, a wydatki z tym związane musi pokrywać z darowizn i dotacji nie pochodzących od rządu czeskiego. Częściowo przeznaczają na to wpływy z prenumeraty oraz środki przekazywane przez Fundację Pomocy Polakom na Wschodzie. Dotacja z cze-

skiego ministerstwa kultury przeznaczana może być tylko na edycję tradycyjną gazety, ale bez niej „Głos”, podobnie jak większość prasy mniejszościowej, nie jest w stanie funkcjonować samodzielnie.

„Obecne wsparcie ministerialne wynosi 4,5 mln koron (ok. 182 tys. euro) rocznie, podczas gdy jeszcze kilka lat temu sięgało ono 5,5 mln (...). Rozumiemy, że sytuacja finansowa nie jest łatwa, ale rosnące koszty usług takich jak druk, dystrybucja, a w pewnym sensie również wynagrodzenia sprawiają, że realizacja tak ambitnego projektu staje się coraz większym wyzwaniem” — powiedział pod koniec maja prezes spółki Pol-Press wydającej „Głos” Marek Słowiacek w czeskiej Izbie Poselskiej. ■

PAP

Imieniny

10 czerwca

Amancjusza, Amaty, Apollona, Asteriusza, Aureliusza, Bogumiła, Bogumiły, Cecylii.

11 czerwca

Barnaby, Feliksa, Radzima, Bogumiły, Diany, Marzeny.

Cytat dnia

„Audyt bada fakty. Nie wątpliwości, obawy czy zmyślenia, ale fakty. Jeśli ustali, że nie ma żadnych naruszeń, to nie ma żadnych” — skomentował wyjaśnienie wątpliwości wokół kredytu wydanego przez rządowy bank ILTE dla własnej spółki premier Gintautas Paluckas.

Liczba dnia

499 dronów i rakiet

użyła Rosja do ataku na Ukrainę w nocy z niedzieli na poniedziałek. Obrona przeciwlotnicza Ukrainy zestrzeliła łącznie 479 środków ataku powietrznego przeciwnika — poinformowały ukraińskie Siły Powietrzne. Strącono m.in. cztery rakiety Kindżał.

Samorząd Rejonu Wileńskiego w Święto Jana zaprezentuje innowację – kartę mieszkańca

Samorząd Rejonu Wileńskiego podczas wydarzenia z okazji Święta Jana w Rudominie, 23 czerwca, wręczy swoim mieszkańcom specjalny prezent – kartę mieszkańca. Ta zintegrowana inicjatywa, oferująca szereg korzyści i usług, jest przeznaczona dla wszystkich, którzy zadeklarowali swoje miejsce zamieszkania na terenie Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Celem tej karty jest wzmacnianie ducha wspólnoty, zwiększanie zaangażowania mieszkańców w procesy samorządowe oraz zapewnienie im wygodnego dostępu do szerokiej gamy zniżek i ofert specjalnych. Karta i jej korzyści będą dostępne całkowicie bezpłatnie.

Ponadto, 23 czerwca o godz. 11:00 w Samorządzie Rejonu Wileńskiego odbędzie się konferencja prasowa, podczas której mer R. Duchniewicz przedstawi szczegóły inicjatywy karty mieszkańca, ujawni jej nazwę, do której powstania przyczynili się sami mieszkańcy, i nagrodzi tych, których sugestie zainspirowały ostateczną wersję nazwy karty. Przedstawiciele mediów, którzy chcą wziąć udział w wydarzeniu, proszeni są o rejestrację tutaj.

Według mera rejonu wileńskiego Roberta Duchniewicza, projekt karty mieszkańca stanie się ważnym narzędziem, które pomoże stworzyć bliższą więź między samorządem a mieszkańcami.

„Chcemy, aby każdy mieszkaniec rejonu wileńskiego czuł się prawdziwym członkiem swojej społeczności, miał łatwy dostęp do najnowszych informacji, mógł aktywnie uczestniczyć w podejmowaniu decyzji, a jednocześnie otrzymywał pewne zniżki i specjalne oferty na różne usługi, towary czy wydarzenia zarówno w rejonie wileńskim, jak i poza nim. Ta karta to nasz krok bliżej każdego z Was, mający na celu nie tylko usłyszenie Waszego głosu, ale także przyniesienie namacalnych korzyści na co dzień. W przyszłości planujemy rozszerzyć funkcjonalność programu, dlatego też zaprosimy mieszkańców do dzielenia się swoimi pomysłami i opiniami na temat

Samorząd planuje rozszerzać funkcjonalność programu Fot. VRSA

togo, jakich dodatkowych funkcji jeszcze oczekivaliby” – podkreśla R. Duchniewicz.

Karta mieszkańca będzie dostępna w dwóch formatach – jako aplikacja mobilna dla zwolenników nowoczesnych rozwiązań, która umożliwi śledzenie aktualności samorządu, uczestnictwo w ankietach, zgłaszanie problemów i dostęp do innych ważnych informacji.

Aplikację będzie można bezpłatnie pobrać ze sklepów „Google Play Store” i „Apple App Store”. Osobom ceniącym tradycyjne rozwiązania zostanie zaoferowana fizyczna wersja karty.

Podczas oficjalnej prezentacji karty w Rudominie mieszkańcy będą mieli możliwość wypełnienia formularzy, aby otrzymać fizyczną kartę i wybrać jej miejsce odbioru, a pracownicy Administracji Samorządu pomogą zapoznać się z aplikacją mobilną i zainstalować ją. Będzie to to doskonała okazja, by zostać jednym z pierwszych posiadaczy karty oraz porozmawiać

z przedstawicielami Samorządu na nurtujące pytania.

Prezentacja karty mieszkańca odbędzie się podczas jednego z najbardziej wyczekiwanych letnich świąt – Święcie Jana w Rudominie, organizowanego przez Centrum Kultury w Rudominie. Od godz. 20:00 w Parku w Rudominie (ul. Vilniaus 2, Rudomino) na gości czeka imponujący program koncertowy, gry, konkursy, ognisko św. Jana, pokaz laserowy, dyskoteka i inne niespodzianki. Na scenie wystąpią Paulina Paukštaitytė, legendarny zespół „Czerwone Gitary”, energiczny „Black Biceps”, alumni projektu „Šok su žvaigžde”, grupa taneczna „Mix Dance” i inni. Wydarzenie jest bezpłatne.

Spółki biznesowe oraz osoby prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą są stale zapraszani do zostania partnerami programu Karty Mieszkańca – wystarczy wypełnić formularz, który można znaleźć na stronie samorządowej www.vrsa.lt.

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

GOSPODARKA Przejęta przez Duńczyków sieć Rimi obiecuje zmiany

Po przejęciu bałtyckiej sieci detalicznej Rimi przez duńskiego giganta detalicznego Salling Group na początku czerwca, Vaidas Lukoševičius, dyrektor generalny litewskich sklepów, powiedział, że do 2026 r. firma zamierza wdrożyć nową strategię i zaoferować zmiany w asortymencie produktów, cenach, układzie produktów i komunikacji. „Przeprowadziliśmy największą ankietę w historii Rimi, która wykazała, że siedmiu na dziesięciu kupujących chce zaoszczędzić pieniądze, gdy idą do sklepu. (...) Musimy zareagować” — powiedział Lukoševičius. Zapowiedział, że Rimi zamierza rozszerzyć zasięg segmentu ekonomicznego do 18 proc. z obecnych 13 proc. oraz zwiększyć udział marek własnych o jedną trzecią. „Dziś ponad 50 proc. produktów marki własnej jest kupowanych na Litwie od lokalnych producentów. (...) A jeśli spojrzeć na naszą wewnętrzną sprzedaż, dziś co czwarty kupowany produkt jest już produktem marki własnej” — powiedział dyrektor generalny Rimi.

WIZYTA Nausėda w Tokio zaprasza lokalne firmy na litewski rynek

Prezydent Gitanas Nausėda zaprosił japońskich przedsiębiorców do wejścia na litewski rynek inteligentnych technologii podczas Litewsko-Japońskiego Forum Biznesowego, które odbyło się w poniedziałek 9 czerwca w Tokio. Podczas forum zaprezentowano potencjał Litwy w dzie-

dzinie obronności i technologii kosmicznych, biotechnologii, produkcji zaawansowanych technologii i zrównoważonego przemysłu spożywczego. „Litwa jest znana na arenie międzynarodowej z zaawansowanych technologii laserowych, nauk przyrodniczych i urządzeń internetu. Jesteśmy globalnym centrum technologii finansowych, zajmując 6. miejsce w globalnym indeksie cyberbezpieczeństwa” — mówił prezydent. „Przemysł spożywczy jest zróżnicowany, inteligentny i skoncentrowany na zrównoważonym rozwoju. Nasze ekosystemy zielonych technologii i obronnych również się rozwijają. Zapraszam japońskie firmy do odkrycia i wejścia na litewski rynek inteligentnych technologii” — powiedziała głowa państwa litewskiego, Gitanas Nausėda.

SŁUŻBA ZATRUDNIENIA Bezrobocie spadło, ale miejsc pracy też mniej

Bezrobocie spadło w maju, ale liczba wolnych miejsc pracy również spadła w tym roku, jak podała Służba Zatrudnienia. 1 czerwca 153 900 osób poszukiwało pracy w kraju, o 1 900 mniej niż miesiąc wcześniej, podczas gdy bezrobocie rejestrowane wyniosło 8,4 proc., co oznacza spadek o 0,2 pkt proc. „W porównaniu do ubiegłego roku ogólna intensywność poszukiwania pracowników jest niższa, co odzwierciedla ostrożne podejście pracodawców” — powiedziała w oświadczeniu Jurgita Zemblytė, szefowa Działu Monitoringu i Analiz Służby Zatrudnienia. Według Służby Zatrudnienia pracodawcy zgłosili 15,9 tys. wolnych miejsc pracy, przy czym popyt na pracę wymagającą kwalifikacji wzrósł w maju o 1,3 proc. a popyt na pracę niewymagającą kwalifikacji spadł o 4,9 proc. Najnowszy wzrost dotyczył nauczycieli, najwyższy od sierpnia ub. roku, oraz inżynierów budownictwa, najwyższy od lipca.

AKCYZA Przyjęto poprawki za podatkiem „cukrowym”

Sejmowa Komisja Budżetu i Finansów (BFK) zgodziła się na nałożenie akcyzy na słodzone napoje zawierające dodatek cukru. Dziewięciu członków komisji głosowało za przyjęciem poprawek do ustawy o podatku akcyzowym, żaden nie głosował przeciw i żaden nie wstrzymał się od głosu. Komisja nie poparła propozycji Komisji Spraw Wiejskich, aby zwolnić z podatku produkty dziedzictwa narodowego. „Ten dokument (potwierdzający, że produkt posiada certyfikat dziedzictwa narodowego — BNS) nie powinien być czynnikiem zwalniającym z podatku” — powiedział komisji minister finansów Rimantas Šadžius. Komisja sprzeciwiła się również propozycji, aby wprowadzić trzy zakresy zawartości cukru: poniżej 6 g, od 6 do 10 g i powyżej 10 g, z taryfą 25 centów.

STADION NARODOWY Hanner wznowi budowę do końca czerwca

Arvydas Avulis, właściciel firmy deweloperskiej Hanner, która zajmie się budową Stadionu Narodowego w Wilnie, powiedział, że budowa projektu ma zostać wznowiona do końca czerwca. „Dokładamy wszelkich starań, aby pracownicy i sprzęt znaleźli się na placu budowy do końca czerwca” — powiedział Avulis, według którego jednym z największych wyzwań w tej chwili jest znalezienie wykonawcy na budowę. „Zdecydowana większość litewskich firm budowlanych czeka na przyszły rok, kiedy rozpocznie się budowa kampusu wojskowego w Rudnikach, a także ogłaszane są przetargi na budowę co najmniej dwóch kolejnych kampusów wojskowych. Oczywiście jest, że są tam znacznie większe pieniądze” — powiedział dyrektor generalny Hanner.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.;
Fot. Josvydas Elinskas, ELTA;
alicia.klonowska@kurierwilenski.lt

Zgromadzenie parlamentarne Polski i Litwy: „Postanowiliśmy spotykać się co roku”

Antoni Radczenko

— To było bardzo dobre spotkanie. Takich spotkań nie było przez ostatnie cztery lata (poprzednia sesja odbyła się w listopadzie 2021 r. — przyp. red.). Zostaliśmy bardzo ciepło przyjęci. Zobaczyliśmy, że na bardzo wiele tematów mamy tożsame poglądy. Jestem przekonany, że w najbliższym czasie sporo spraw pójdzie do przodu. Postanowiliśmy, że będziemy spotykali się minimum raz do roku, a być może nawet dwa razy do roku — w rozmowie z „Kuriernem Wileńskim” polityk podsumowuje spotkanie w stolicy Polski.

SŁOWA WSTĘPNE. „NAJWAŻNIEJSZE POZOSTAJE AKTUALNE”

„Relacje między naszymi krajami to nie tylko współpraca dyplomatyczna czy parlamentarna, ale również głęboka przyjaźń, ukształtowana przez wspólną walkę, poświęcenie i zwycięstwa. Naszą odpowiedzialnością jest zachować tę więź i przekazać ją przyszłym pokoleniom” — oświadczył przed parlamentarzystami z obu krajów przewodniczący litewskiej delegacji.

Przewodnicząca polskiej delegacji, wicemarszałek Dorota Niedziela, podkreśliła, że zgromadzenie pozostaje bardzo ważną płaszczyzną współpracy pomiędzy dwoma krajami. „Od 1997 r., kiedy powstało zgromadzenie, wiele się zmieniło w kontekście geopolitycznym i pierwotnych priorytetach, m.in. związanych z wejściem naszych państw do NATO i UE, najważniejsze pozostaje aktualne — wola współpracy w oparciu o wiążące nasze kraje dziedzictwo historyczne i kulturowe, wspólne stawianie czoła szeroko rozumianym wyzwaniom teraźniejszości.

25. sesja Zgromadzenia Parlamentarnego Sejmu i Senatu RP i Sejmu Republiki Litewskiej odbyła się w dniach 5-6 czerwca w Warszawie. Przewodniczący litewskiej delegacji Robert Puchowicz ze „Świt Niemna” bardzo dobrze ocenił wizytę w Warszawie.

XXV sesja Zgromadzenia parlamentarnego Polski i Litwy zakończyła się wydaniem wspólnej deklaracji

Chcemy budować wzajemny szacunek w oparciu o traktat o przyjaznych stosunkach i dobrosąsiedzkiej współpracy, który ma już 30 lat. Łączy nas troska o dobro naszych obywateli Polaków na Litwie i Litwinów w Polsce. Chcemy, aby potencjał naszych relacji, wzmocniony skutecznym dialogiem w obszarze spraw dwustronnych, przekładał się na efektywne współdziałanie w obszarze wielostronnym” — oświadczyła w mowie inauguracyjnej polityk.

ZNALEŹĆ „ZŁOTY ŚRODEK”, KTÓRY ZADOWOLIŁBY OBE STRONY

Po zakończeniu spotkania wydano wspólną deklarację, w której m.in. podkreślono, że „konieczne jest pełne wdrożenie Traktatu między Rzeczpospolitą Polską a Republiką Litewską o przyjaznych stosunkach i dobrosąsiedzkiej współpracy — dokumentu stanowiącego fundament współczesne-

go, wzajemnie korzystnego współistnienia Litwinów i Polaków”.

Zdaniem naszego rozmówcy, w przypadku strony litewskiej chodzi o możliwość zapisania imion i nazwisk w formie oryginalnej oraz podwójnych nazw miejscowości.

— Na Litwie nadal nie można korzystać ze wszystkich znaków diakrytycznych alfabetu łacińskiego. Na przykład członek delegacji Jarosław Narkiewicz nie może zapisać swego imienia z literką „ł”. Rozmawialiśmy, aby w najbliższym czasie udało się tę kwestię załatwić. Gdyby nie udało się w pełni rozwiązać tematu, to przynajmniej musimy znaleźć „złoty środek”, który zadowoliłby obie strony. Poza tym na Litwie nie można oficjalnie umieszczać dwujęzycznych napisów z nazwami ulic i miejscowości. Mamy, niestety, duży problem z podręcznikami. Dotyczy to zarówno szkół polskich na Litwie, jak litewskich w Polsce” — mówi Robert Puchowicz.

6.>>

Mam nadzieję, że ten problem uda się załatwić w najbliższym czasie, ponieważ tu chodzi o naszą młodzież i nasze dzieci. To jest bardzo ważne, aby miały one odpowiednie warunki do nauki — opiniuje.

SYTUACJA W REGIONIE

W dokumencie podkreślono, że „podstawą strategicznego partnerstwa Litwy i Polski, zapoczątkowanego 700 lat temu sojuszem obronnym księcia Giedymina i króla Władysława Łokietka, a następnie umocnionego zwycięstwem pod Grunwaldem, był wspólny sprzeciw wobec polityki opartej na podbojach i terrorze”.

Podczas XXV sesji wiele uwagi poświęcono sytuacji w regionie. „(Zgromadzenie — przyp. red.) stanowczo sprzeciwia się powrotowi czasów porozumień mocarstw i podziału świata na strefy wpływów, a także nie akceptuje żadnych prób narzucenia Ukrainie porozumienia pokojowego, które nie gwarantuje poszanowania jej niepodległości, suwerenności i integralności terytorialnej oraz nie przewiduje pełnego wycofania wojsk rosyjskich poza uznane międzynarodowo granice Ukrainy” — podkreślili parlamentarzyści obu krajów we wspólnej deklaracji.

NA JESIEŃ ZAPLANOWANO SPOTKANIE W WILNIE

Zaapelowano do krajów sojuszników, aby Europa wzięła większą odpowiedzialność w zakresie własnego bezpieczeństwa. Zaznaczono też konieczność zachowania ścisłej współpracy transatlantyckiej. Zobowiązano się również do walki z rosyjską dezinformacją, którą Rosja chce usprawiedliwić własną politykę imperialną. Zwłaszcza wobec swych sąsiadów.

Dodano również, że „konieczne jest wspólne dążenie do pociągnięcia Rosji do odpowiedzialności za agresję wobec Ukrainy, wymierzenia sprawiedliwości zbrodniarzom wojennym oraz zrekompensowania strat materialnych poniesionych przez państwo ukraińskie i jego obywateli”.

Członkowie zgromadzenia planują jeszcze raz spotkać się za kilka miesięcy.

— Spotkanie ma odbyć się w Wilnie. To nie będzie sesja, tylko spotkanie parlamentarzystów obu krajów. Planujemy takie spotkanie zorganizować albo we wrześniu, albo w październiku. Natomiast sesja zgromadzenia ma odbyć się w następnym roku. Najważniejsze, że jest chęć po obu stronach, aby jeszcze w tym roku spotkać się w Wilnie — podkreśla Puchowicz.

**Fot. Bartosz Nehring,
Kancelaria Sejmu RP**

To było bardzo dobre spotkanie. Nie było takich przez ostatnie cztery lata — ocenił Robert Puchowicz

Sprzedaż lasu? Sprawdź, zanim podejmiesz decyzję

Ministerstwo Środowiska przestrzega właścicieli prywatnych lasów przed pochopnym podejmowaniem decyzji dotyczących sprzedaży gruntów leśnych w odpowiedzi na napływające oferty handlowe.

Ostatnio do resortu wpływa coraz więcej sygnałów od właścicieli lasów prywatnych, którzy otrzymują listy od firm i instytucji oferujących wykup gruntów. W korespondencji często sugerowane są przyszłe ograniczenia w użytkowaniu działki, a także oferowane są „atrakcyjne” ceny sprzedaży. W wielu przypadkach nadawcy pism twierdzą, że współpracują z Ministerstwem Środowiska, Państwową Służbą Leśną czy Państwowym Nadleśnictwem, a nawet posługują się ich logotypami.

Zdarzały się sytuacje, w których właściciele, skuszeni taką ofertą, dopiero po sfinalizowaniu transakcji orientowali się, że sprzedali las po cenie znacznie niższej od rynkowej. „Zachęcamy właścicieli lasów do bardzo odpowiedzialnego rozważania takich ofert i przed podjęciem decyzji zawsze do skonsultowania się z ekspertami znającymi się na tej dziedzinie” — podkreśla ministerstwo.

Resort przypomina również, że żadne z wymienionych organów państwowych — Ministerstwo Środowiska, Państwowa Służba Leśna ani Państwowa Dyrekcja Lasów — nie pośredniczą w zakupie prywatnych działek leśnych.

Państwowa Służba Obszarów Chronionych faktycznie prowadzi wykup lasów, ale dotyczy to wyłącznie terenów o szczególnej wartości przyrodniczej. Tego typu transakcje inicjowane są przez samych właścicieli, a wszystkie kryteria wykupu są publicznie dostępne na stronie internetowej służby.

Właściciele lasów mogą samodzielnie sprawdzić obowiązujące ograniczenia na swoich działkach. W celu uzyskania szczegółowych informacji zachęcamy do kontaktu z Państwową Służbą Leśną pod numerem +370 670 06211.

Opr. J.B. na podst. inf. Ministerstwa Środowiska

Kontrowersje wokół nowego systemu rejestracji do lekarzy

Justyna Giedrojc

— Projekt jest dopiero dyskutowany, ale już teraz budzi kontrowersje — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Julijanas Gališanskis, rzecznik resortu zdrowia.

Zgodnie z planem nie można będzie wybierać konkretnego lekarza, do którego chciałoby się udać na wizytę. Pacjenci mają być rejestrowani na wizyty, nie wiedząc, do jakiego specjalisty trafią. Szacuje się, że mogłoby to skrócić kolejki do lekarzy.

KONCEPCJA NIEZATWIERDZONA

Możliwe zmiany wywołały niezadowolenie społeczeństwa. Stanowczy sprzeciw wyrazili m.in. przedstawiciele organizacji działających na rzecz praw pacjentów.

— Możliwość wdrożenia takiego planu jest dopiero rozważana przez resort zdrowia. Jeżeli nawet zostanie podjęta decyzja o uruchomieniu takiego projektu, wejdzie on w życie jako tzw. plan pilotażowy, czyli próbny. Zanim zostanie wdrożony na szerszą skalę, będzie przetestowany w poszczególnych placówkach medycznych — komentuje Julijanas Gališanskis.

Rozmówca zaznacza, że nowe zasady miałyby obowiązywać tylko w wyjątkowych przypadkach.

— Pacjent nie miałby prawa wyboru konkretnego specjalisty tylko w sytuacji, kiedy chciałby umówić się na wizytę w możliwie najszybszym terminie lub kiedy rejestruje się po raz pierwszy. Z wyprzedzeniem nadal można będzie rejestrować się na wizytę do tego specjalisty, do którego pacjent chce się udać. Projekt zakłada, że osoby cierpiące na choroby przewlekłe powinny być konsultowane przez tych samych specjalistów. Co prawda, niektóre placówki już samodzielnie testują

W mediach i przestrzeni publicznej pojawiła się informacja, że od jesieni Ministerstwo Ochrony Zdrowia planuje wprowadzić zmiany w systemie rejestracji do placówek medycznych.

Projekt zakłada, że osoby cierpiące na choroby przewlekłe powinny być konsultowane przez tych samych specjalistów **Fot. Marian Paluszkiewicz**

praktykę rejestracji pacjenta nie do konkretnego lekarza, ale do specjalisty poszczególnej dziedziny — wyjaśnia Gališanskis.

KWESTIA PRIORYTETOWA

Rzecznik podkreśla także, że skrócenie kolejek do lekarzy jest kwestią priorytetową dla resortu zdrowia.

— W tym celu od kwietnia został uruchomiony inny projekt, zgodnie z którym placówki medyczne mają obowiązek ogłaszać harmonogramy konsultacji lekarskich co najmniej z czteromiesięcznym wyprzedzeniem, do 25. dnia każdego miesiąca. Przez lato będziemy obserwować, jak nowe zasady wpłyną na ograniczenie kolejek — mówi Julijanas Gališanskis.

Zgodnie z uruchomionym planem co najmniej 80 proc. wolnych terminów wizyt musi być ogłoszonych dla pacjentów w systemie rejestracji e-sveikata, pozostałe 20 proc. mogą być zarezerwowane przez lekarzy jako wizyty pilne czy kontrolne. Placówki medyczne, które nie będą przestrzegać tych zasad, mogą utra-

cić licencję na prowadzenie działalności leczniczej. Jak poinformowała wiceminister ochrony zdrowia, Jelena Čelutkienė, wdrożenie nowych zasad przyniosło pozytywne rezultaty.

„W klinikach Santaros liczba oczekujących na wizytę lekarską zmniejszyła się średnio o 29 proc. Okazało się, że nawet proste uporządkowanie harmonogramu rejestracji ma wpływ na skrócenie kolejek do lekarzy. Co ważne, tzw. zielony korytarz umożliwił szybszy dostęp do lekarza pacjentom onkologicznym, pilniejsze konsultacje w przypadku schorzeń kardiologicznych, gdy istnieje ryzyko zawału mięśnia sercowego i w wielu innych przypadkach wymagających możliwie szybkiej oceny przez lekarza” — zaznaczyła wiceminister.

Dodała także, że jeżeli projekt pilotażowy polegający na rejestrowaniu pacjenta nie u konkretnego lekarza zostanie wdrożony, ale wywoła falę społecznego niezadowolenia, będzie anulowany.

Nielegalny hazard online coraz popularniejszy. „Bo legalny stał się mniej atrakcyjny”

Honorata Adamowicz

Badanie przeprowadzone w kwietniu pokazało, że nielegalny hazard w litewskiej branży gier hazardowych online może osiągnąć co najmniej 26 proc., jednak różne wskaźniki badania sugerują, że rzeczywisty udział nielegalnego rynku może wynosić nawet 40 proc.

WARUNKI STWORZONE PRZEZ OGRANICZENIA

— Ten problem jest stary i trudny. Zdalny hazard został zalegalizowany w 2016 r., ale jeszcze przed wejściem w życie ustawy był już nielegalnie oferowany mieszkańcom Litwy. Chociaż w 2016 r. nastąpiła legalizacja, nielegalny hazard nie zniknął. Zdalny hazard jest bardzo trudny do kontrolowania. W latach 2020-2021 usługi zdalnego hazardu znacznie wzrosły, a nielegalny hazard również zyskał na popularności. Cały ten problem potęguje fakt, że w ostatniej kadencji parlamentu, w latach 2020-2024, wprowadzono wiele ograniczeń dotyczących legalnego hazardu. Stworzyło to warunki dla nielegalnego hazardu, który stał się jeszcze bardziej popularny wśród konsumentów niż legalny. Teraz nielegalny hazard jest po prostu bardziej atrakcyjny dla klientów. Z drugiej strony, nielegalny hazard nie jest prawie w ogóle zwalczany, z wyjątkiem kilku środków. Strony internetowe są czasami blokowane, ale bez problemu są odblokowywane ponownie — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” opisuje sytuację Mindaugas Ardišauskas, prezes Litewskiego Stowarzyszenia Odpowiedzialnego Hazardu.

Badanie zostało zlecone przez Litewskie Stowarzyszenie Odpowiedzialnego Hazardu (ALVA) i Litewskie Stowarzyszenie Biznesu Hazardowego (LLVA).

Według badania przeprowadzonego przez Spinter tyrimai, liczba przypadków nielegalnego hazardu online na Litwie rośnie. Wśród możliwych tego przyczyn wskazywane są m.in. ograniczenia względem hazardu legalnego.

Nielegalne firmy hazardowe są ujawniane na stronie internetowej LPT

Fot. Pixabay.com

— Zainicjowaliśmy to badanie już po raz drugi i wykazało ono, że nielegalny hazard stanowi od 25 do 40 proc. całego rynku. Taki poziom korzystania z nielegalnych usług oznacza, że zagraniczni operatorzy nielegalnego hazardu generują około 50 mln euro nielegalnych przychodów, co stanowi co najmniej 25 mln euro utraconych dochodów dla budżetu państwa. Szkody są nie tylko finansowe. Nielegalny hazard staje się coraz bardziej popularny, ponieważ nielegalne usługi stają się coraz bardziej atrakcyjne: brak limitu wieku, uproszczona identyfikacja gracza, bonusy, darmowe spiny lub zakłady, a czasami część przegranych pieniędzy jest zwracana — podkreśla Mindaugas Ardišauskas.

ATRAKCYJNOŚĆ RYNKU LITEWSKIEGO

Tymczasem Arnoldas Dilba, szef Wydziału Legislacyjnego, Personalnego i Spraw Ogólnych Urzędu Nadzoru Hazardowego (LPT), powiedział dla BNS, że nie

może ocenić wyników dochodzenia, ponieważ nie jest z nimi zaznajomiony, gdyż służby nie badały ostatnio wielkości rynku nielegalnego hazardu. „Faktem jest, że taki rynek istnieje. Robimy, co możemy za pomocą legalnych środków ustanowionych przez prawo. W 2021 r. nielegalny rynek wyniósł około 15 proc. Liczba nielegalnych witryn hazardowych blokowanych na Litwie rośnie. Oznacza to, że litewski rynek jest atrakcyjny dla nielegalnych firm. Widzimy jednak, że niektóre strony, tak zwane strony lustrzane, powtarzają się. Blokujesz jedną domenę, a wkrótce pojawia się kolejna” — powiedział Dilba.

Według przedstawiciela organu nadzorczego nielegalne firmy hazardowe są ujawniane na stronie internetowej LPT. Lista ta zawiera obecnie 1 877 nielegalnych operatorów hazardowych (chodzi o unikalne adresy internetowe). W przypadku wykrycia nielegalnego hazardu dane są gromadzone, a strona internetowa jest blokowana w ciągu pięciu dni roboczych. ■

Litwa w maju odnotowała deflację. To jednak nie znaczy, że ceny znacząco spadły

W maju na Litwie odnotowano deflację na poziomie 0,3 proc. w ujęciu miesięcznym. Jednak roczna inflacja wciąż wynosi 3,4 proc. — poinformowała Państwowa Agencja Danych.

OŚMIOMIESIĘCZNY TREND DOBIEGŁ KOŃCA

Maj przyniósł pierwszy od ośmiu miesięcy spadek cen konsumpcyjnych. Deflacja miesięczna na poziomie 0,3 proc. oznacza, że w porównaniu z kwietniem ceny towarów i usług nieznacznie się obniżyły. W tym samym czasie inflacja w ujęciu rocznym osiągnęła 3,4 proc., co oznacza, że ceny w maju 2025 r. były wyższe niż w maju 2024 r. o ponad 3 proc.

Średnia roczna inflacja, obliczana na podstawie ostatnich 12 miesięcy względem analogicznego okresu sprzed roku, wyniosła 2,1 proc. Warto dodać, że według wstępnych danych ogłoszonych pod koniec maja deflacja miesięczna miała wynieść 0,3 proc., inflacja roczna — 3 proc., a średnia roczna — 1,9 proc.

SPADEK CEN: TRANSPORT, ENERGIA, MIĘSO

Największy wpływ na spadek cen w ujęciu miesięcznym miały niższe ceny energii cieplnej, paliw i smarów, warzyw, samochodów, mięsa oraz produktów mięsnych. Zmniejszyły się również ceny usług zakwaterowania, artykułów gospodarstwa domowego krótkotrwałego użytku, ryb, owoców morza oraz niektórych produktów zbożowych.

Ceny w kategorii transportowej obniżyły się o 1,9 proc. Szczególnie widoczne były spadki cen skroplonego gazu samochodowego (5 proc.), oleju napędowego (4 proc.), benzyny (2,9 proc.) oraz używanych samochodów (2,2 proc.). Wzrosły natomiast ceny usług transportu morskiego (o 6,9 proc.) oraz oleju silnikowego (o 1,7 proc.).

Również sektor mieszkaniowy zanotował wyraźny spadek — ceny towarów i usług z tej grupy spadły o 2,2 proc. Najbardziej potaniały: energia

Ceny paliw w maju spadły, co przyczyniło się do deflacji miesięcznej na poziomie 0,3 proc. Fot. Marian Paluszkiewicz

ciepła (9,6 proc.), paliwa płynne (6,9 proc.), skroplony gaz do celów kulinarnych (5,6 proc.) i energia elektryczna (2,2 proc.). Wzrosły natomiast ceny za dostawę wody oraz inne usługi mieszkaniowe — średnio o 1,7 proc.

HOTELARSKIE USŁUGI POSZYBOWAŁY

Ceny żywności i napojów bezalkoholowych wzrosły w maju o 0,5 proc. Najbardziej zdrożały: świeże lub mrożone owoce morza, mąka, olej słonecznikowy, orzechy i margaryna. Z kolei spadły ceny oliwy z oliwek, lodów, pizzy i zapiekanek z nadzieniem, masła oraz wód mineralnych i źródlanych.

Zmiany odnotowano również w cenach warzyw i owoców. Wzrosły ceny cebuli, mandarynek, grejpfrutów, marchwi i gruszek, podczas gdy spadły ceny słodkiej papryki, pomidorów, kapusty białej i pekińskiej oraz awokado.

W maju wzrosły także ceny usług hotelarskich, gastronomicznych oraz w kawiarniach i restauracjach — średnio o 1 proc. Największy wzrost dotyczył usług hotelarskich, które podrożały aż

o 12,1 proc. Usługi gastronomiczne zanotowały wzrost o 0,2 proc.

Na inflację roczną największy wpływ miały wzrosty cen w kategoriach: mleko i jego przetwory, sery, jaja, usługi gastronomiczne, wyroby tytoniowe, wyjazdy wakacyjne, piwo, napoje spirytusowe, usługi naprawy i konserwacji pojazdów oraz produkty farmaceutyczne. Wzrosły także ceny gazu.

Jednocześnie inflację roczną ograniczały spadki cen paliw i smarów, energii elektrycznej, samochodów oraz obuwia.

Ceny towarów konsumpcyjnych wzrosły w ciągu roku o 2,4 proc., a usług — o 5,7 proc. W porównaniu z kwietniem ceny towarów spadły o 0,6 proc., natomiast ceny usług wzrosły o 0,2 proc.

W skali roku ceny administrowane przez instytucje państwowe i samorządowe wzrosły o 2,9 proc., natomiast ceny rynkowe — o 3,5 proc. W ujęciu miesięcznym ceny regulowane spadły o 1,7 proc., a rynkowe wzrosły, choć nieznacznie — o 0,1 proc.

Opr. J.B. na podst. BNS

Orędzie prezydenta Nausėdy: bezpieczeństwo, równość i odpowiedzialność

W swoim szóstym, rocznym orędziu, pierwszym po rozpoczęciu drugiej kadencji, prezydent Litwy Gitanas Nausėda przedstawił w Sejmie szeroki przegląd sytuacji państwa. Skupił się na kwestiach bezpieczeństwa, sprawiedliwości społecznej, polityki wewnętrznej i relacji międzynarodowych.

OBRONA NARODOWA I WSPARCIE DLA UKRAINY

„Nie czas na odpoczynek” — podkreślił prezydent, odnosząc się do napiętej sytuacji międzynarodowej. Kluczowym punktem orędzia było bezpieczeństwo narodowe. Litwa, zdaniem głowy państwa, nie może pozostać bierna wobec agresji Rosji i niestabilności na świecie. Stąd decyzja o przeznaczeniu co najmniej 5 proc. PKB na obronność do 2030 r. i utworzeniu narodowej dywizji wojskowej.

Wzmocnieniu odstraszenia służy także obecność brygady niemieckiej a także budowa niezbędnej infrastruktury wojskowej. Prezydent zwrócił uwagę na znaczenie wsparcia NATO, zwłaszcza obecności USA, której Litwa oczekuje w zwiększonym wymiarze.

Prezydent zadeklarował pełne poparcie dla Ukrainy aż do odzyskania wszystkich okupowanych terytoriów. Ostrzegł, że niepowstrzymana agresja Rosji może rozszerzyć się poza Ukrainę. Zaznaczył również, że Litwa wspiera jak najszybsze rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych Ukrainy i Mołdawii z Unią Europejską, wyrażając nadzieję na przełom w 2027 r., gdy Litwa obejmie prezydencję w Radzie UE.

PODATKI I KRYTYKA SEJMU

Nausėda odniósł się do planowanej reformy podatkowej, zaznaczając, że nie może ona prowadzić do wzrostu ubóstwa. „Z pewnością nie staniemy się bezpieczniejsi, zamieniając masło na armaty, zwiększając ubóstwo

Prezydent Gitanas Nausėda wygłosił szóste, doroczne orędzie w Sejmie, podsumowując sprawy krajowe i zagraniczne Fot. Dainius Labutis, ELTA

i wykluczenie społeczne” — zaznaczył prezydent.

Wskazał na konieczność zrównoważenia polityki społecznej z potrzebami obronności i sprawiedliwego systemu podatkowego.

W swoim wystąpieniu prezydent Gitanas Nausėda nie szczędził krytyki pod adresem Sejmu i klasy politycznej. Prezydent odniósł się m.in. do sytuacji premiera Gintautasa Paluckasa, podkreślając konieczność rozdzielenia polityki od działalności biznesowej. „Zakładając polityczną szatę, warto dziewięć razy przemyśleć swój udział w biznesie” — zaznaczył Nausėda.

Zwrócił uwagę na niezdolność parlamentarzystów do podjęcia decyzji w sprawie zniesienia immunitetu posła objętego śledztwem, mimo wcześniejszych obietnic i zapisów w porozumieniu koalicyjnym. Skrytykował również opieszałość w realizacji ustaw dotyczących partnerstwa oraz jakość stanowionego prawa.

INFRASTRUKTURA, ENERGETYKA I SPORT

W kontekście rządowych planów utworzenia funduszu drogowego zaznaczył, że bez konkretnych środków finansowych projekt pozostanie bez-

wartościowy. „Nic się nie zmienia, jeśli będzie to projekt na papierze, bez dodatkowych źródeł finansowania” — zauważył prezydent.

Mówiąc o bezpieczeństwie energetycznym, wezwał do poważnej debaty nad wykorzystaniem małych reaktorów jądrowych, które mogłyby poprawić stabilność dostaw energii. Dodał także, że Litwa poczyniła znaczący postęp w uniezależnianiu się od rosyjskich surowców, stając się przykładem dla innych państw europejskich.

Krytycznie odniósł się również do kondycji litewskiego sportu, wskazując na brak efektywności w zarządzaniu oraz oderwanie instytucji od rzeczywistych potrzeb środowiska sportowego. „Urzednicy sportowi oddalili się od sportu przez gwiazdy” — stwierdził prezydent, odnosząc się do działalności Narodowej Agencji Sportu.

Kończąc przemówienie, prezydent zaapelował o jedność narodową w obliczu wyzwań. Odrzucił pokusę populizmu i wezwał do wzmacniania instytucji demokratycznych.

„Nie jesteśmy ani tak wielcy, ani tak liczni, abyśmy mogli samodzielnie stawić czoła burzom historii, nie wspierając się nawzajem” — powiedział Nausėda. ■

Opr. J.B. na podst. BNS

5 lat bez taboru. Więcej młodych Romów zdobywa średnie wykształcenie

Antoni Radczenko

Po pięciu latach problem z narkotykami pozostaje nadal aktualny, a integracja nie przebiega tak, jak zakładano.

Na przełomie maja i czerwca 2020 r. zostały wyburzone ostatnie domy w wileńskim taborze, czyli miejscu w stolicy Litwy zwarcie zamieszkanym przez mniejszość romską. Władze Wilna kilkanaście lat próbowały zlikwidować tabor.

NIELEGALNE DOMY I PROBLEM NARKOTYKÓW

Władze wskazywały na kilka problemów. Przede wszystkim wskazywano, że z jednej strony większość budynków była nielegalnie zbudowana, z drugiej było to znane w całym mieście miejsce, gdzie handlowano narkotykami.

Faktycznie jedyny legalny dom znajdował się pod adresem Dariaus ir Girėno 185, w którym była zameldowana większość mieszkańców. Poza tym twierdzono, że warunki życia były tam bardzo trudne pod względem ekonomicznym i społecznym. Mieszkańcy byli często pozbawieni dostępu do edukacji, opieki zdrowotnej i rynku pracy. Bezrobocie sięgało tam ponad 80 proc., a warunki sanitarne były dramatyczne. Nie wszystkie dzieci uczęszczały do szkół, co jeszcze bardziej pogłębiało problem w perspektywie wieloletniej.

„Dzieci z taboru od małego były wciągnięte w handel narkotykami. Tam powinno zmienić się pokolenie. Dzieci muszą chodzić do szkoły. Muszą zobaczyć, że jest też inne życie. Do tego potrzebni są specjaliści. W kompetencji policji nie leży rozwiązywanie takich problemów socjalnych” — mówił dla 15min.lt jeszcze przed likwidacją Kęstutis Lančinskas, szef wileńskiego komisariatu okręgowego.

Tabor wileński nie istnieje od pięciu lat. Przyczyną likwidacji romskiej enklawy podawano narkotyki oraz brak integracji ludności romskiej ze społeczeństwem.

Mieszkańcy taboru byli często pozbawieni dostępu do edukacji, opieki zdrowotnej i rynku pracy

NOWE SUBSTANCJE I NIEZNIKAJĄCY PROBLEM

Czy problem z dystrybucją narkotyków został rozwiązany?

— Po likwidacji taboru mieliśmy nadzieję, że liczba spraw karnych związanych z rozpowszechnieniem narkotyków się zmniejszy. Niestety najnowsze dane pokazują, że chociaż pewne tendencje się zmieniają, to problem użycia i dystrybuowania narkotyków nadal pozostaje aktualny — powiedziała „Kurierowi Wileńskiemu” Julija Samorokovskaja, rzeczniczka prasowa wileńskiego komisariatu okręgowego.

Zdaniem funkcjonariuszki, po likwidacji taboru zmieniła się struktura rozpowszechniania nielegalnych substancji narkotykowych.

— Nawyki używania narkotyków zmieniają się. Pojawiają się nowe substancje. Używanie niektórych substancji maleje. Tym niemniej poziom zapotrzebowania na nielegalne substancje psychoaktywne pozostaje wysoki, a organy praworządności ciągle szukają nowych sposobów na jego zwalczanie — podkreśliła rzeczniczka prasowa.

HISTORIA TABORU

Tabor powstał po II wojnie światowej. Władza sowiecka postanowiła osiedlić Romów, którzy wcześniej prowadzili wędrowniczy tryb życia. Romską enklawę w Wilnie dzieliła się na dwie części: Tabor Górny, gdzie mieszkali polscy i litewscy Romowie, i Tabor Dolny, który zamieszkiwali Romowie przybyli po wojnie z Besarabii. Ostateczna decyzja o likwidacji taboru została podjęta przez stołeczny samorząd w 2017 r. Plan samorządu oraz jego realizacja były krytykowane przez organizacje pozarządowe i komisję ds. mniejszości narodowych przy ONZ, które wskazywały na brak konsultacji społecznych, zbyt szybkie tempo działań oraz niedostateczne przygotowanie alternatywnych rozwiązań mieszkaniowych oraz integracyjnych.

W roku 2010 w taborze mieszkało około 500 osób, ale na początku 2020 r., czyli tuż przed likwidacją, już tylko około 100. Po likwidacji enklawy losy rodzin romskich były różne.

12.>>

Część mieszkańców przeniosła się do mieszkań komunalnych w różnych dzielnicach Wilna. Część wileńskich Romów wyjechała z Litwy. Głównie do Niemiec, Francji i Wielkiej Brytanii.

POŁOWICZNY SUKCES, POZOSTAJE DUŻO WYZWAŃ

Likwidacja taboru miała też przyspieszyć integrację ludności romskiej z pozostałym społeczeństwem. „Mamy przedstawicieli Społecznego Centrum Romów w naszej grupie roboczej, która zajmuje się tymi kwestiami. Są różne pomysły, aby przenieść siedzibę centrum z taboru do innej lokalizacji, aby ta lokalizacja nawet nie sąsiadowała z terytorium taboru. Stałoby się to miejscem, gdzie przedstawiciele tej społeczności mogliby się spotkać i kontynuować pracę kulturową albo wspominać własne tradycje. Są takie inicjatywy, ale na razie nie mogę konkretnie odpowiedzieć, kiedy i gdzie powstaną” — tłumaczył przed pięcioma laty ówczesny wicemer Wilna Vytautas Mitalas.

Czy integracja zakończyła się sukcesem?

— Zależy, co nazwiemy integracją? Jeśli chodzi na przykład o poziom wykształcenia, to naprawdę możemy

zaobserwować, że powoli ten poziom wzrasta. Im dalej, tym więcej młodych Romów zdobywa średnie wykształcenie. Bardzo przyczyniła się do tego ciężka praca i wsparcie ze strony samorządu Wilna. Szczególnie chciałabym podkreślić pracę Aliny Kowalewskiej. Obecnie w szkołach wileńskich pracuje czterech asystentów romskich. Jeśli chodzi o jakość państwowych programów integracyjnych, to sytuacja również się polepsza. Mamy do czynienia z większym dialogiem pomiędzy społecznością romską a instytucjami. Ale jeśli spojrzemy bardziej globalnie, to nadal jest dużo wyzwań. Dużo rodzin, których domy były wyburzone, nadal nie mają, gdzie mieszkać. Niektóre rodziny są zwyczajnie bezdomne. Mieszkają w ośrodkach socjalnych. Negatywne nastawienie w naszym społeczeństwie względem Romów nie zmniejsza się, a niestety nawet rośnie — powiedziała „Kurierowi Wileńskiemu” Agnieszka Awin, antropolożka z Instytutu Socjologii Litewskiego Centrum Nauk Społecznych, która od lat pracuje na rzecz integracji ludności romskiej.

ROMOWIE SĄ NAJBARDZIEJ DYSKRYMINOWANĄ GRUPĄ SPOŁECZNĄ

Z ubiegłorocznego danych Eurobarometru wynika, że 42 proc.

respondentów uważa, że romska narodowość może być poważnym problemem przy zatrudnianiu. 25 proc. oświadczyło, że nie chce mieć współpracownika Roma. 46 proc. ankietowanych zaznaczyło, że nie wyobraża sobie, aby ich dziecko miało relację miłosną z przedstawicielem romskiej narodowości. Co prawda 84 proc. badanych zaznaczyło, że nie miałyby nic przeciwko, aby romskie dziecko chodziło do tej samej klasy co ich latorośl. Poza tym 79 proc. oświadczyło, że o romskiej historii i kulturze warto nauczać w szkole.

Z kolei badania opinii publicznej, przeprowadzone na zlecenie biura Kontrolera ds. równych możliwości, pokazały, że według 19 proc. ankietowanych Romowie są najbardziej dyskryminowaną grupą społeczną. „To oczywiście ma bezpośredni wpływ na różne sytuacje, z którymi spotykają się przedstawiciele grup dyskryminowanych. Na przykład mają trudności przy wynajmu mieszkań” — skomentowała sytuację Mintautė Jurkutė, szefowa grupy prewencji ws. dyskryminacji i komunikacji Kontrolera ds. równych możliwości. ■

Fot. Marian Paluszkievicz

TVP
WILNO

■ Tabor, czyli romska enklawa w Wilnie, nie istnieje już od pięciu lat

Kosmiczny lot drużyny Kometos zakończony srebrnym lądowaniem

Z radością informujemy, że Kometos, drużyna gimnazjum w Awżeniach (rejon wileński) 20 maja doskonale zaprezentowała się w konkursie edukacyjnych satelitów CanSat Lietuva 2025 zainicjowanym przez Europejską Agencję Kosmiczną, zajmując zaszczytne, drugie miejsce!

Ten konkurs, organizowany przez grupę agencji innowacji Space Hub LT oraz Litewskie Muzeum Etnokosmologii, zaprasza uczniów z całej Litwy do stworzenia i wystrzelenia prototypu małego satelity — CanSat — który symuluje funkcje prawdziwego satelity. To doskonała okazja dla młodych inżynierów, aby w praktyce zastosować wiedzę z fizyki, informatyki oraz inżynierii, pracując zespołowo i rozwiązując rzeczywiste wyzwania.

Nasza drużyna Kometos wyróżniła się doskonałym przygotowaniem technicznym, kreatywnością oraz umiejętnością efektywnej współpracy. Członkowie zespołu nie tylko pomyślnie zrealizowali swoją misję, ale przygotowali również wysokiej jakości dokumentację techniczną i profesjonalnie zaprezentowali swoją pracę komisji.

Sz szczególnie jesteśmy dumni z uczennicy klasy Igb, Justyny Śaluchanskiej, która została uznana za najlepszą inżynierkę konkursu. Jej wyjątkowa wiedza techniczna, umiejętność rozwiązywania problemów i przywództwo przyczyniły się do świetnego wyniku zespołu i zostały dostrzeżone oraz docenione przez komisję ekspertów.

Jesteśmy dumni, podziwiamy i życzymy, aby to był dopiero początek podróży ku jeszcze większym wyzwaniom — a może nawet ku prawdziwemu kosmosowi. ■

Alina Makovska,
lider drużyny Kometos, nauczycielka w Gimnazjum w Awżeniach
Fot. archiwum A.M.

Sz szczególnie jesteśmy dumni z uczennicy klasy Igb, Justyny Śaluchanskiej, która została uznana za najlepszą inżynierkę konkursu.

Drużyna Kometos wyróżniła się doskonałym przygotowaniem technicznym, kreatywnością oraz umiejętnością efektywnej współpracy

Konkurs był doskonałą okazją dla młodych inżynierów, aby w praktyce zastosować wiedzę z fizyki, informatyki oraz inżynierii

Początek sezonu na stołecznych plażach

Justyna Giedrojc

W mieście czynnych będzie 14 kąpielisk: I i II plaże w Wołokumpiach, na Żyrmunach, na Zakrecie, w Grzegorzewie, w Nowej Wilejce, w Dworczanach, nad jeziorami Sałata, Gilužio, Balsys (Zielone Jeziora), po dwie plaże nad jeziorami Balžio i Topele.

MIĘDZYNARODOWY ZNAK JAKOŚCI

Błękitna Flaga powiewa na trzech kąpieliskach: I i II plaży w Wołokumpiach oraz plaży nad jeziorem Balsys na Zielonych Jeziorach.

Międzynarodowy certyfikat został po raz pierwszy przyznany II plaży w Wołokumpiach. W ub. roku Błękitna Flaga powiewała na kąpielisku na Żyrmunach nad Wilią.

Przyznawany przez Fundację na rzecz Edukacji Ekologicznej (FEE) certyfikat zapewnia wypoczywającym odpowiednią jakość. Ubiegać się o niego mogą kąpieliska, które spełniają określone standardy w zakresie czystości wody i plaży, bezpieczeństwa, obecności urządzeń sanitarnych. Certyfikat Błękitnej Flagi jest przyznawany na jeden sezon, co oznacza, że plaże muszą co roku spełniać określone wymagania, aby mogły utrzymać swoje wyróżnienie. Jeżeli plaża nie spełnia tych wymagań lub jeśli w sezonie dochodzi do zanieczyszczenia wody, braku ratowników czy innych poważnych incydentów, Błękitna Flaga może być cofnięta.

— Każdego roku zgłaszamy stołeczne kąpieliska do programu Błękitnej Flagi. Staramy się też, by plaże, które już posiadają to prestiżowe wyróżnienie, mogły je utrzymać. Jest to sporym wyzwaniem, międzynarodowe wymogi są bardzo wysokie. Dotyczą nie tylko czystości wody i gleby, ale także infrastruktury, bezpieczeństwa, edukacji wczasowiczów. Nie oznacza to jednak, że kąpieliska, które

Z początkiem czerwca w Wilnie rozpoczął się sezon kąpielowy. W tym roku trzy stołeczne plaże są oznakowane Błękitną Flagą — międzynarodowym znakiem jakości.

W sezonie letnim w mieście czynnych będzie 14 kąpielisk

Fot. Marian Paluszkiewicz

nie posiadają tego certyfikatu, nie spełniają norm z zakresu higieny czy bezpieczeństwa — komentuje Dana Jasilonytė pracowniczka spółki Grinda.

BEZPIECZNY WYPOCZYNEK NAD WODĄ

Stołeczne plaże są nadzorowane przez pracowników spółki samorządowej Grinda.

— Aby zapewnić bezpieczny wypoczynek nad wodą na plażach codziennie od godz. 8 do 20 dyżur pełnią ratownicy. Wczasowicze powinni też pamiętać, że niezwykle ważne jest przestrzeganie nad wodą podstawowych zasad bezpieczeństwa. Nie należy pozwalać dzieciom samym wchodzić do wody bez nadzoru dorosłych. Nie powinno się spożywać alkoholu, zostawiać po sobie śmieci, hałasować czy głośno słuchać muzyki — mówi „Kurierowi Wileńskiemu” Dana Jasilonytė.

Przed otwarciem sezonu kąpielowego wodę i piasek na czternastu stołecznych plażach sprawdzono na zawartość szkodliwych sub-

stancji. Takie badanie będą robione w ciągu całego sezonu.

Poszczególne kąpieliska są przystosowane dla różnych grup wczasowiczów. Nad jeziorami Balsys, Balžio, Gilužio — dla osób z niepełnosprawnościami, na Zakrecie — dla wczasowiczów z czworonogami, w Wołokumpiach — dla nudystów.

ROZWÓJ INFRASTRUKTURY

Infrastruktura na stołecznych plażach systematycznie rozwija się. Nad wodą powstały nowe, przystosowane do aktywnego wypoczynku strefy rekreacyjne, miejsca do grillowania i piknikowania. Zbudowano place zabaw dla dzieci, boiska do gry w siatkówkę i koszykówkę, parkingi, zainstalowano pomosty kąpielowe, stojaki rowerowe, toalety, polepszone warunki dla osób z niepełnosprawnościami. Do wielu kąpielisk prowadzą ścieżki rowerowe, miasto zadbało też o bardziej komfortowy dojazd komunikacją miejską.

Sezon kąpielowy w Wilnie potrwa do 15 września. ■

Piaskownice mogą być niebezpieczne

Honorata Adamowicz

Piaskownice są instalowane w przedszkolach, na placach szkolnych, osiedlach mieszkaniowych i prywatnych podwórkach, ale nie należy zapominać, że źle utrzymana piaskownica może stać się siedliskiem chorób zakaźnych.

NA CO ZWRACAĆ UWAGĘ

„Zanieczyszczony piasek w dziecięcych piaskownicach można często rozpoznać po pewnych oznakach zewnętrznych. Jeśli piasek ma nieprzyjemny, ostry lub zgniły zapach, jest nietypowo zabarwiony i zawiera śmieci, potłuczone szkło, plastik, metal lub inne odpady, to znaczy, że jest niebezpieczny w zabawie i może być siedliskiem chorób zakaźnych. Widoczna pleśń, grzyby, owady lub gryzonie stanowią zagrożenie. Jednak niektóre formy zanieczyszczenia, zwłaszcza chemiczne lub mikrobiologiczne, nie są widoczne gołym okiem i można je dokładnie określić jedynie za pomocą testów laboratoryjnych” — poinformowano „Kurier Wileński” w Narodowym Centrum Zdrowia Publicznego (NVSC).

Ekspert z NCZP przypominają, że większość chorób zakaźnych rozprzestrzenia się przez brudne ręce. Główne zagrożenia, jakie mogą spotkać dzieci w piaskownicy, to zakażenie i zatrucia pokarmowe, a także infekcje skóry. W zanieczyszczonej piaskownicy dziecko może zarazić się toksokarozą, toksoplazmozą i innymi chorobami pasożytniczymi. Psy i koty są często nosicielami tych chorób, ponieważ zanieczyszczają piasek swoimi odchodami, gdy dostają się do odkrytych piaskownic.

JAK ZAPEWNIĆ BEZPIECZNĄ ZABAWĘ

Specjaliści NVSC radzą, jak zapewnić dzieciom bezpieczną zabawę. Należy przestrzegać poniż-

Latem dzieci spędzają znacznie więcej czasu na świeżym powietrzu, a zabawa w piaskownicach jest jedną z ich ulubionych rozrywek.

szych zasad: piaskownice powinny być umieszczane w miejscach nasłonecznionych, ponieważ światło słoneczne niszczy jaja robaków. Zwierzęta powinny być trzymane z dala od piaskownic. Nieużywane piaskownice należy przykryć, aby zapobiec zanieczyszczeniu. Piasek na placach zabaw dla dzieci musi być wymieniany, jeśli jest brudny — np. jeśli został zanieczyszczony śmieciami lub innymi zanieczyszczeniami.

Nawet jeśli piasek wygląda na czysty, należy go wymieniać każdej wiosny, chyba że test wiosenny wykaże, że jest on wolny od jaj pasożytów. Piasek musi być wolny od jaj niebezpiecznych pasożytów, takich jak: glisty, włosogłówek itp. Jeśli piasek jest dodawany lub wymieniany w piaskownicy, należy przeprowadzić badanie parazytologiczne, chyba że dostawca piasku dostarczył już ważne wyniki testów.

Umiejętności dzieci w zakresie higieny również są niezbędne, podkreślają przedstawiciele NVSC. Rodzice i wychowawcy po-

winni stale przypominać dzieciom, że po zabawie na świeżym powietrzu, zwłaszcza po kontakcie z piaskiem, konieczne jest dokładne umycie rąk mydłem pod bieżącą wodą.

„Właściwa konserwacja piaskownic i higiena rąk dzieci to proste, ale bardzo skuteczne środki zapobiegające rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych. Należy pamiętać, że utrzymanie piaskownic w placówkach przedszkolnych jest obowiązkiem samych placówek, podczas gdy za piaskownice na placach zabaw i w pobliżu bloków mieszkalnych odpowiedzialne są osoby prawne lub fizyczne” — poinformowano nas w NVSC.

Najczęstsze skargi kierowane do NVSC dotyczą niebezpiecznych placów zabaw i wyposażenia, w tym piaskownic. Kontrola placów zabaw ma charakter kompleksowy. W tym roku wpłynęła jedna skarga dotycząca placów zabaw w miejscach publicznych. ■

TVP
WILNO

Nawet jeśli piasek w piaskownicy wygląda na czysty, należy go wymieniać każdej wiosny **Fot. Marian Paluszkiwicz**

Kolejna próba umożliwienia głosowania 16-latkom w wyborach samorządowych

Honorata Adamowicz

Ponad 100 posłów inicjuje nowelizację Konstytucji RL, która umożliwiłaby 16-latkom głosowanie w wyborach samorządowych. Według autorów poprawki powinno to zachęcić młodych ludzi do udziału w wyborach.

Socjaldemokrata Tomas Martinaitis wraz z przedstawicielami ugrupowań rządzących i opozycyjnych, zarejestrował poprawkę do Konstytucji, która umożliwiłaby osobom powyżej 16. roku życia głosowanie w wyborach samorządowych.

ARGUMENTY ZA NOWELIZACJĄ

— Głównym powodem tej propozycji jest zachęcenie młodych ludzi w wieku 16 lat do bardziej aktywnego udziału w wyborach lokalnych i do bycia odpowiedzialnymi za wybór swoich lokalnych przedstawicieli. Doświadczenie pokazuje, że kiedy ludzie osiągają wiek 18 lat, mają tendencję do opuszczania swojego miejsca zamieszkania, a dopuszczenie do głosowania w wyborach samorządowych od 16. roku życia pozwoliłoby młodym ludziom głosować, gdy nadal mieszkają w swoim samorządzie. Obecnie niektórzy młodzi ludzie nie mają praktycznej możliwości uczestniczenia w wyborach, ponieważ gdy kończą szkołę, wyjeżdżają na studia do innego miasta lub za granicę — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” mówi polityk Tomas Martinaitis.

Laurynas Šedvydis, przewodniczący Sejmowej Komisji Praw Człowieka, w rozmowie z „Kurierem Wileńskim”, powiedział, że proponowana poprawka do konstytucji pozwoliłaby młodym ludziom na wcześniejsze zaangażowanie się w proces polityczny i przyczynienie się do podejmowania decyzji dotyczących ich miejsca zamieszkania.

— Myślę, że obecna propozycja jest całkiem racjonalna. Byłby to rodzaj szkoły dla młodych ludzi, aby zrozumieć, jak działa demokracja.

Według autorów poprawki zmiany powinny zachęcić młodych ludzi do udziału w wyborach **Fot. Marian Paluszkiewicz**

Nie widzę w tym większych zagrożeń. Musimy zachęcać młodzież do aktywniejszego udziału w polityce. Jestem bardzo pozytywnie nastawiony do tej poprawki konstytucyjnej — podkreśla Laurynas Šedvydis.

Według autorów poprawki zmiany powinny zachęcić młodych ludzi do udziału w wyborach. „Pozwoliłoby to młodym ludziom wcześniej zaangażować się w proces polityczny i przyczynić się do podejmowania decyzji dotyczących ich środowiska” — czytamy w uzasadnieniu projektu.

Edukacja na Litwie jest obowiązkowa do 16. roku życia, więc młodzi ludzie w tym wieku są już zaznajomieni z podstawowymi tematami edukacji obywatelskiej. Posiadają również dokument tożsamości, mogą być ścigani na mocy kodeksu karnego, pracować i płacić podatki, a także mogą samodzielnie decydować o swoim zdrowiu w placówkach medycznych. Konstytucja stanowi obecnie, że prawo do głosowania przysługuje obywatelom, którzy ukończyli 18 lat w dniu wyborów.

NISKA FREKWENCJA WYBORCZA

Praktyka pokazuje jednak, że frekwencja wyborcza młodzieży na Li-

twie pozostaje jedną z najniższych w Europie. Przykładowo 49,2 proc. młodych wyborców oddało swoje głosy w pierwszej turze wyborów prezydenckich w 2019 r., 33,4 proc. w wyborach samorządowych w 2023 r., 49 proc. w zeszłorocznych wyborach prezydenckich, 18 proc. w wyborach do Parlamentu Europejskiego i 35,69 w wyborach sejmowych. W 2024 r. w celu promowania aktywności młodzieży i zaangażowania obywatelskiego z inicjatywy posła Andriusa Bagdonasa była zarejestrowana poprawka do art. 34 Konstytucji, proponująca głosowanie w wyborach lokalnych uprawnionym obywatelom od 16. roku życia. Wówczas proponowana poprawka została skrytykowana przez Departament Prawny Kancelarii Sejmu.

„Dyskusyjne jest, czy proponowana zmiana Konstytucji, która przyznawałaby prawo do głosowania w wyborach samorządowych osobom, które nie osiągnęły pełnoletności i nie nabyły pełnej zdolności do czynności prawnych i które są prawnie uznawane za dzieci, nie naruszałaby spójności przepisów Konstytucji i zapisanych w niej wartości” — stwierdzili prawnicy Sejmu w swojej opinii. ■

40 lat szczecińskiej socjologii. „W obliczu polikryzysów, rola nauk społecznych jest kluczowa”

Jubileusz 40-lecia Instytutu Socjologii Uniwersytetu Szczecińskiego odbył się 23 maja br. w auli US na Wydziale Nauk Społecznych. Rozpoczęło je okolicznościowe wystąpienie JM rektora US, prof. dra hab. Waldemara Tarczyńskiego oraz dyrektora IS US, dra hab. Macieja Kowalewskiego, prof. US, wywiad z którym zamieszczamy poniżej.

Leszek Wątróbski: Jednocześnie z powstaniem w 1985 r. Uniwersytetu Szczecińskiego rozpoczął swoją działalność Instytut Socjologii. Jego pierwszym dyrektorem został prof. Ludwik Janiszewski. Kolejnymi dyrektorami byli: prof. Jacek Leoński, prof. Irena Machaj, prof. Bogdan Gębski, prof. Jan Nikolajew (pełniący obowiązki dyrektora) oraz prof. Oxana Kozlova.

Maciej Kowalewski: Od października 2017 dyrektorem zostałem ja, włączając się w tę ciągłość historii. Na dokumencie z posiedzenia pierwszej Rady Naukowej Instytutu Socjologii widnieje data 21 listopada 1985 r., jednak ustalenie dalszej faktografii socjologii w strukturach Uniwersytetu Szczecińskiego nie jest sprawą prostą. Instytut przez lata zmieniał swoje nazwy, wydziałowe umocowanie, zmieniała się widniejąca na dyplomach nazwa kończonych studiów. Pojawiały się więc w dokumentach i na pieczętkach: Instytut Socjologii, Instytut Nauk Politycznych i Socjologii, Instytut Socjologii i Psychologii. Tożsamości i instytucje, które tworzą się w ich ramach, to często dwie odrębne rzeczywistości. 40 lat ciągłych zmian w ramach Uniwersytetu Szczecińskiego nie zmieniło jednak mocnego poczucia odrębności socjologów, ukształtowanego przez specyfikę uprawianej dyscypliny. A przecież pracownikami naszego instytutu byli i są badacze reprezentujący różne dyscypliny. Pracowali m.in. w odrębnej katedrze antropologowie i etnologowie czy wspomniani już psychologowie. Przez instytut przewijali się także: historycy, politolodzy, pedagogzy, ekonomiści, a nawet lekarze.

Dziś Instytut Socjologii prowadzi trzy kierunki.

Są to: socjologia I i II stopnia, socjotechnika i oddziaływanie spo-

Prof. Maciej Kowalewski, dyrektor Instytutu Socjologii US

łeczne oraz Social Science w całości w języku angielskim. Posiadamy pełne prawa akademickie do doktoryzowania i nadawania stopnia doktora habilitowanego. Jesteśmy aktywni na krajowej i międzynarodowej arenie instytucji badawczych. Z dumą kontynuujemy tradycje socjologii morskiej, prowadzimy badania na użytek samorządów, angażujemy się w dyskusje o ważnych

społecznie tematach. Współczesna szczecińska socjologia, inaczej niż w swoich początkach, funkcjonuje z sukcesem w międzynarodowym obiegu, wychodzi poza dawne kręgi klasyków zapatrzonych w paradygmat strukturalno-funkcjonalny. Cechuje nas większa śmiałość badań, stosowanych metod, opracowywanych tematów. A w organizacji kształcenia: większa liczba przedmiotów do wyboru, więcej zajęć praktycznych, mądrzejsze, jak wierzymy, podejście do praw i aktywności studenckich.

Dla osób z wykształceniem socjologicznym sprawa jest oczywista: w obliczu polikryzysów, rosnącej polaryzacji i wyzwań rewolucji cyfrowej, rola nauk społecznych jest kluczowa — być może bardziej, niż kiedykolwiek. Odpowiedzialność za dostarczanie rzetelnej wiedzy przez kolejne pokolenia badaczek i badaczy, pracujących w duchu krytycznego myślenia i odpowiedzialności społecznej — to nasze zadania na kolejne lata.

Będziemy teraz wzmacniać kierunek Social Science, który prowadzimy w języku angielskim.

19.>>

Jubileusz rozpoczęło okolicznościowe wystąpienie JM Rektora US, prof. dra hab. Waldemara Tarczyńskiego

18.>>

Przygotowujemy się też do opracowania podobnego kierunku studiów już na drugim stopniu. Kierunek Social Science prowadzimy od sześciu lat. Początkowo traktowaliśmy go jako eksperyment, dlatego że wymagał przygotowania i przystosowania odpowiedniej dokumentacji na naszym wydziale. Pierwsze lata nie były łatwe. Dziś idzie to nam już bardzo dobrze. To jest też ciekawa platforma dla studentów przyjeżdżających do nas z zagranicy. Jest ich aktualnie u nas 10 i pochodzą z różnych krajów świata, m.in. z Etiopii, Serbii, Ukrainy, Nigerii, Turcji i Białorusi.

A jeśli chodzi o studentów Erasmusa...

... to mamy nadal niezły przekrój, bo od Chin po Francję. Studenci Erasmusa chwalą sobie możliwość komunikowania się pomiędzy sobą po angielsku. Na wszystkich trzech kierunkach mamy dziś ok. 120 studentów. Na drugim magisterskim stopniu jest ich, podobnie jak na innych uczelniach, znacznie mniej niż na pierwszym, licencjackim. Odbudowuje się natomiast kształcenie w Szkole Doktorskiej. Po otrzymaniu kategorii naukowej oraz prawa doktoryzowania i nadawania stopnia doktora habilitowanego mogliśmy uruchomić dalsze kształcenie. Aktualnie mamy w Szkole Doktorskiej piątkę naszych doktorantów i z każdym rokiem liczba ta będzie się zwiększać. Jest to dla nas ważne, bo bez tego, niełatwo jest odtwarzać kadrę. Naturalnym bowiem procesem jest fakt przechodzenia pracowników na emeryturę. Nie chcemy dopuścić do powstania dziury pokoleniowej. Na dziś udaje się nam jakoś tę ciągłość utrzymać.

Należysz do swego pokolenia boomu studenckiego.

W połowie lat dziewięćdziesiątych w murach polskich uczelni zagrościły roczniki siedemdziesiąte, zainteresowane nie tyle już ucieczką przed woją, ale chęcią własnego rozwoju. W przypadku naszego kierunku towarzyszyło nam poczucie, że socjologia to coś więcej niż humanistyka i coś odmiennego, niż pozostałe nauki społeczne — np. ekonomia, która także wtedy święciła triumfy. Sześciu, czasem siedmiu kandyda-

Przewodnicząca Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego Teresa Kalina wręczyła Odznakę Honorową Gryfa Zachodniopomorskiego dr. Włodzimierzowi Durce

tów na jedno miejsce dobijało się do progów instytutu w legendarnej siedzibie przy ulicy Wawrzyniaka. Przyszłych studentów przyciągała też perspektywa przyszłego zatrudnienia. Młodzi absolwenci socjologii chętniej widzieli się w przestrzeni między państwem, wolnym rynkiem a civil society, choć nie zawsze taka „wolnościowa” posada była im dana. Przede wszystkim jednak studiowali z przekonaniem, że wypracowane krytyczne, socjologiczne spojrzenie na świat nie doprowadzi nas do samoizolacji i złudnego poczucia wyjątkowości, ale może być wykorzystane z pożytkiem w publicznych insty-

tucjach, prywatnych firmach, organizacjach pozarządowych.

Na przełomie wieków tę nadzieję było trudno zrealizować. Pewne drogi dopiero się otwierały, społeczeństwo podnosiło się z kryzysu transformacji — zwłaszcza w mieście takim jak Szczecin, które ciągle było niezbyt bogate w instytucje mogące przyjąć edukacyjną nadwyżkę socjologów i socjologów. Stąd też nasi absolwenci wyjeżdżali w Polskę i świat.

W instytucie znajdującym się w średniej wielkości uniwersytecie, w mieście średniej wielkości, właściwie nie ma się wyboru — trzeba tę średniość jakoś przekraczać.

20.>>

Sesja panelowa nr 1: „Wyzwania społeczne w regionie: badania socjologiczne w politykach publicznych” (goście: Dorota Rybarska-Jarosz (ROPS), dr Albert Tere-lak, dr Sebastian Kołodziejczak (IS US), prowadzenie: prof. Maciej Kowalewski)

19.>>

Wiedzieli to nasi nauczyciele, pamiętający, że nie da się uczyć socjologicznego myślenia i rzemiosła, nie prowadząc badań, nie mierząc się z tekstami, które wyrastają ponad przeciętność, bo inaczej nie tylko nauka nie będzie się rozwijać, ale także my sami pozostaniemy w miejscu. I tę poprzeczkę przeciętności udało nam się, mam nadzieję, przeskoczyć, a świadczą o tym losy naszych absolwentów.

Nasz instytut znany był w kraju z badań z zakresu socjologii morza, którą już dawno przestała być sprawą lokalną. I to już nie jest zjawisko, które dotyczy wyłącznie regionów nadmorskich czy miast portowych. To jest dziś nałogowy fenomen globalny, który funkcjonuje w różnych odcieniach. Na Dalekim Wschodzie mówią o ocean sociology, a w krajach Europy zachodniej maritime sociology. I jest to wciąż nasza specjalność. Nadal też prowadzimy międzynarodową współpracę na tym polu. Uczestniczymy np. w dużym europejskim projekcie RETHINK BLUE razem z ponad 400 naukowcami z prawie 40 krajów. Jest to projekt zorientowany na wymianę doświadczeń i tworzenie publicznych polityk, przy założeniu, że w każdym z tych krajów każdy z naukowców prowadzi swoje badania. Razem się spotykamy i razem pracujemy, aby wiedzę naukową wykorzystać na potrzeby gospodarki czy na potrzeby strategii związanych z blue economy i gospodarką morską szeroko rozumianą czy szeroko modnym teraz przemysłem budowania wiatraków na morzu.

Dziś „błękitna gospodarka” to jeden z gorących tematów na światowej mapie wiedzy.

I to, w jaki sposób ma się ona zmieniać, aby realizować cele zrównoważonego rozwoju. Bierzymy udział w tej dyskusji a dorobek naszych badań i historia socjologii morskiej tutaj się przydają. Ciągłe realizujemy również badania na potrzeby lokalnego samorządu, dotyczących głównie sfery problemów społecznych, ale nie tylko. Wszędzie tam, gdzie jest potrzebna ekspertyza socjologiczna, staramy się przybywać z naszym głosem, np. spraw dotyczących demografii, kwestii migracyj-

Od prawej: prof. Jan Nikołajew, dr Włodzimierz Durka, dr Regina Thurow i prof. Bogdan Gębski

nych, rynku pracy czy wreszcie spraw związanych z kulturą. Realizujemy w ten sposób swoje badania i służymy głosem doradczym. W ostatnich latach było np. kilka badań nad zjawiskiem przemocy domowej. Wracamy też z badaniami w uczestnictwie w kulturze i funkcjonowania instytucji w mieście i województwie oraz aktywizmu obywatelskiego i organizacji pozarządowych.

A co z badaniami nad Polsnią? Wasz instytut, w ramach Ośrodka Studiów i Badań Polonijnych, prowadził takie badania i był współorganizatorem, razem z Europejską Unią Wspólnot Polonijnych, międzynarodowych konferencji polonijnych.

Badania nad Polsnią i obecnością Polaków na całym świecie, z których też byliśmy słynni, trochę przygasły. Szkoda, bo mało który ośrodek się tym zajmuje. Myślę, że prędzej czy później, wrócimy do nich.

Zajmujemy się natomiast badaniami miast i polityki protestu. Jeden z naszych programów dotyczy badań związanych z archiwum aktywizmu i ruchów społecznych. Projekt ten jest pewnego rodzaju fenomenem ponadlokalnym i ponadkrajowym. Wszędzie tam bowiem, gdzie ludzie angażują się w działalność opozycyjną, to jednocześnie starają się zostawić po sobie jakiś ślad. A nas interesuje, w jaki sposób gromadzone dokumenty, czasami w postaci zinsty-

tucjonalizowanej, a czasami jako przedsięwzięcie oddolne, są obecne we współczesnym życiu politycznym. Krótko mówiąc, jak te dowody akcji protestacyjnych z przeszłości ciągle są istotne w nadawaniu znaczenia temu, co dzisiaj dzieje się w sferze polityki, czyli: na jaki temat, w jaki sposób, z kim i gdzie — protestowano, ciągle ma znaczenie.

Jak widzisz przyszłość szczecińskiej socjologii?

Mamy nadzieję na kolejne jubileusze. Myślimy już o 50-leciu. Jak się okazuje, historia innych, podobnych do naszej instytucji w Polsce, nie jest aż tak długa. Na Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie Instytut Socjologii święcił swoje 55-lecie. Nie jesteśmy więc takim najmłodszym podmiotem. Osobiście jestem z Instytutem Socjologii związany już 29 lat: 24 lata pracy i 5 lat studiów. Zależy nam, aby jeszcze mocniej integrować się ze środowiskiem socjologicznym w Polsce. Każdy z obecnych gorących tematów, niezależnie, czy to jest kwestia migracji, czy zjawisko zmiany demograficznej, sztuczna inteligencja, transformacja gospodarki — to ten kontekst społeczny jest zawsze i on zawsze pozostanie. A bez wiedzy socjologicznej niełatwo będzie te zmiany analizować.

Dziękuję za rozmowę i życzę kolejnych jubileuszy. ■

Rozmawiał Leszek Wątróbski
Fot. autor

FPPnW im. Jana Olszewskiego rozpoczyna nabór wniosków stypendialnych na rok 2025

Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego ogłasza nabór wniosków stypendialnych na nabór podstawowy (pierwszy etap) w ramach zadania publicznego pn. „Program stypendialny PLUS – Aktywny Student”.

Nabór wniosków w tym etapie będzie trwał do 30 sierpnia 2025 roku. Po weryfikacji wniosków przez Komisję Stypendialną możliwe będzie uruchomienie naboru uzupełniającego w przypadku zarejestrowania niewystarczającej ilości wniosków w naborze podstawowym. Jednocześnie zaznaczamy, że niedopuszczalne jest ponowne rejestrowanie się studenta w naborze uzupełniającym, który już zarejestrował swój wniosek w naborze podstawowym.

APLIKACJA ZA POŚREDNICTWEM SRWS

Studenci o stypendium aplikują za pośrednictwem Systemu Rejestracji Wniosków Stypendialnych (SRWS), wypełniając elektroniczny formularz wniosku stypendialnego oraz załączając dokumenty wymienione w Regulaminie Stypendialnym § II, pkt. 3.

Studentów, którzy prowadzą aktywną działalność społeczną zachęcamy do dołączenia do wniosku stypendialnego opisu swoich działań ze wskazaniem ich wymiaru (liczba godzin), tj. raportu polonijnego (załącznik nr 6 we wniosku) poświadczonego przez przedstawiciela organizacji. Wzór raportu należy pobrać z linku dostępnego na stronie Fundacji i po wypełnieniu przez organizację polonijną dołączyć do wniosku stypendialnego. Wnioski stypendialne posiadające raport polonijny będą rozpatrywane w pierwszej kolejności.

JEDYNA MOŻLIWA FORMA ZŁOŻENIA APLIKACJI O STYPENDIUM

System SRWS znajduje się na stronie internetowej Fundacji (<http://www.pol.org.pl>) w zakładce „Wniosek dla studentów”.

System SRWS znajduje się na stronie internetowej Fundacji (<http://www.pol.org.pl>) w zakładce „Wniosek dla studentów”.

Zaznaczamy, iż rejestracja dokumentacji stypendialnej w systemie SRWS jest to jedyna możliwa forma złożenia aplikacji o stypendium. W przypadku problemów ze skorzystaniem z systemu SRWS prosimy o kontakt z p. Anną Plichtą:

e-mail: stypendia@pol.org.pl oraz a.plichta@pol.org.pl
telefon: +48 509 835 324

Informujemy, iż zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi RODO, wszyscy studenci apliku-

jący o stypendium, o decyzji Komisji Stypendialnej zostaną poinformowani przez Fundację za pośrednictwem poczty elektronicznej na podane w systemie SRWS adresy mailowe.

Szczegóły dotyczące dalszej realizacji programu stypendialnego będą na bieżąco zamieszczane na stronie internetowej Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” im. Jana Olszewskiego.

Projekt dofinansowany ze środków Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w ramach opieki nad Polonią i Polakami za Granicą 2025.

Inf. FPPnW
im. Jana Olszewskiego

Fundacja
**POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE**
im. Jana Olszewskiego

FUNDACJA „POMOC POLAKOM NA WSCHODZIE” IM. JANA OLSZEWSKIEGO ZACHĘCA DO WNIOSKOWANIA O STYPENDIUM STUDENCKIE NA 2025 ROK.

**Termin przyjmowania zgłoszeń:
od 20 maja 2025 r. do 30 sierpnia 2025 r.**

Zachęcamy do aplikowania za pośrednictwem Systemu Rejestracji Wniosków Stypendialnych (SRWS), wypełniając elektroniczny formularz wniosku stypendialnego oraz załączając niezbędne dokumenty.

W stronę Druskienik: jak w dobrym nastroju i ciekawie zakończyć rok akademicki

W związku z zakończeniem roku akademickiego w Akademii Trzeciego Wieku w Wilnie odbyła się wycieczka do Druskienik i okolic. Grupa 17 osób, członków akademii, na czele z prezeską panią Jadwigą Wołkowską, 28 maja br. spod wileńskiej „Panoramy” ruszyła w trasę.

Dzień się udał wspaniały. Za oknem autobusu migały widoki pól i lasów, podziwialiśmy przepiękne obrazy przyrody ziemi wileńskiej.

„ENERGIA BOSKIEJ PRZYRODY W PRZESTRZENI KOPUŁY”

Pierwszym punktem wycieczki była piramida we wsi Česiukai niedaleko Merecza. Już z daleka niesamowite wrażenie zrobiło na nas odbicie w słońcu w sosnowym lesie białej kopuły, wewnątrz której znajduje się trójkątna piramida z trzema krzyżami. Właśnie one, według autorów i samego założyciela obiektu, Povilasa Žekasa, koncentrują „energię boskiej przyrody w przestrzeni kopuły”. Podczas wycieczki dowiedzieliśmy się, że

w tym miejscu Povilas doświadczył cudu, który odcisnął głębokie piętno na jego życiu i stał się impulsem do rozwoju tego miejsca.

Wtedy, 20 sierpnia 1990 r., mieszkańcy i goście zagrody stali się świadkami objawienia. Obudzony się w nocy, ujrzał strumień światła płynącego z nieba, a w nim jaśniejącą postać anioła. Było to spełnienie obietnicy, którą Povilas otrzymał w przeddzień wydarzenia, gdy uczestniczył we Mszy św. w kościele w Mereczu. Tam po raz pierwszy usłyszał w swoim umyśle głos swojego anioła stróża. Do Povilasa dotarło również przesłanie o jego duchowej misji i pracy, która miała rozpocząć się w tym miejscu, gdy osiągnie pełnoletność.

SYMBOLICZNE POKONANIE TRUDNOŚCI LUDZKIEGO ŻYCIA

Po 11 latach od tego zdarzenia Povilas zaczął otrzymywać duchowe nauczanie poprzez przekazywanie słów aniołów i Boskiego źródła mądrości. Wiosną 2002 r. Povilas otrzymał swoje pierwsze zadanie — zbudowanie trójkątnej piramidy w miejscu objawienia. W 2008 r. wzniesiono trzy krzyże, które wraz z Pagórką Objawienia stanowią pomnik cudu — symbol połączenia Nieba z Ziemią. W 2009 r. piramida została przykryta 12-metrową kopułą. 30 czerwca 2010 r. kopuła została zintegrowana z systemem energetycznym tego miejsca.

23.>>

■ Grupa słuchaczy ATW przed kopułą w Česiukai

■ Grupa słuchaczy ATW przed krytym stokiem narciarskim w Snow Arena

22.>>>

Jesienią 2015 r. został otwarty Pawilon Archaniola Gabriela. Wiosną 2018 r. w rzeźbę został wcielony św. Elia. Wiosną 2020 r. utworzono ścieżki Wzgórza Wyzwolenia oraz włączono Światło Nadziei.

Wspinając się po kamiennych schodach, symbolicznie pokonałmy trudności ludzkiego życia i doświadczyliśmy ulgi, dotykając lub patrząc na Światło Nadziei. Jesienią 2022 r. wzniesiono i aktywowano Niebiański Obelisk. Na zakończenie mieliśmy okazję doskonale poznać ten obiekt i jego głównego bohatera, Povilasa Žekasa. Podczas zwiedzania wzbogaciliśmy duchową równowagę i fizyczne zdrowie.

NAJWSPANIALSZY PUNKT ZWIEDZANIA MIASTA

Następnym kierunkiem wycieczki był Park Grutas, miejsce stałego spoczynku symboli w formie pomników byłych komunistycznych wodzów.

Następnie udaliśmy się do Druskienik. Wiele czasu spędziliśmy na spacerze po centrum miasta, m.in. byliśmy: w Parku Źdrojowym, pijalni wód mineralnych, sporo czasu spędziliśmy także nad jeziorem Druskonis.

Dużą atrakcją był dla nas przejazd kolejką linową i widok na panoramę Niemna czy kryty stok narciarski, który znajduje się w Snow Arena Druskieniki. Kolej linowa ma długość 1 161 m i pokonuje trasę w niecałe 8 minut. To jeden z ekologicznych środków transportu, niezanieczyszczający środowisko oraz stanowiący doskonałą rozrywkę zarówno dla dzieci, jak i dla dorosłych. Widok na stok narciarski z dużą ilością sztucznego śniegu oraz chłód — dały wrażenie jak w prawdziwą zimę. To jedyny w krajach bałtyckich kryty obiekt narciarski, który powstał w 2011 r.; czynny jest przez cały tydzień. Znajdują się w nim trzy stoki narciarskie dostępne dla amatorów. Trasa główna ma 460 m o szerokości 50 m. Cóż, był to najwspanialszy obiekt naszego zwiedzania, a przy kawie dobrze wypoczęliśmy, obserwując działalność tego obiektu.

Późnym wieczorem pełni wrażeń wróciliśmy do Wilna.

Serdeczne podziękowanie składamy kierowcy autokaru, panu Henrykowi Osińskiemu, dzięki któremu udało się dotrzeć do zaplanowanych obiektów wycieczkowych i szczęśliwie wrócić do domu.

Roman Lachowicz,
historyk, krajoznawca, członek ATW
Fot. archiwum ATW

Sprzedaż lasu? Sprawdź, zanim podejmiesz decyzję

Ministerstwo Środowiska przestrzega właścicieli prywatnych lasów przed pochopnym podejmowaniem decyzji dotyczących sprzedaży gruntów leśnych w odpowiedzi na napływające oferty handlowe. Ostatnio do resortu wpływa coraz więcej sygnałów od właścicieli lasów prywatnych, którzy otrzymują listy od firm i instytucji oferujących wykup gruntów. W korespondencji często sugerowane są przyszłe ograniczenia w użytkowaniu działki, a także oferowane są „atrakcyjne” ceny sprzedaży. W wielu przypadkach nadawcy pism twierdzą, że współpracują z Ministerstwem Środowiska, Państwową Służbą Leśną czy Państwowym Nadleśnictwem, a nawet posługują się ich logotypami. Zdarzały się sytuacje, w których właściciele, skuszeni taką ofertą, dopiero po sfinalizowaniu transakcji orientowali się, że sprzedali las po cenie znacznie niższej od rynkowej. „Zachęcamy właścicieli lasów do bardzo odpowiedzialnego rozważania takich ofert i przed podjęciem decyzji zawsze do skonsultowania się z ekspertami znającymi się na tej dziedzinie” — podkreśla ministerstwo. Resort przypomina również, że żadne z wymienionych organów państwowych — Ministerstwo Środowiska, Państwowa Służba Leśna ani Państwowa Dyrekcja Lasów — nie pośredniczą w zakupie prywatnych działek leśnych.

Państwowa Służba Obszarów Chronionych faktycznie prowadzi wykup lasów, ale dotyczy to wyłącznie terenów o szczególnej wartości przyrodniczej. Tego typu transakcje inicjowane są przez samych właścicieli, a wszystkie kryteria wykupu są publicznie dostępne na stronie internetowej służby.

Właściciele lasów mogą samodzielnie sprawdzić obowiązujące ograniczenia na swoich działkach. W celu uzyskania szczegółowych informacji zachęcamy do kontaktu z Państwową Służbą Leśną pod numerem +370 670 06211.

Opr. J.B. na podst.
inf. Ministerstwa Środowiska

„Ze świętą Małgorzatą zaczyna się lato”

Ach, jak pięknie dookoła, a w szczególności, że pachnie wakacjami! W końcu, w końcu są, tuż, tuż. Jeszcze dosłownie kilka dni, chwil, godzin i błogie szaleństwo przed nami!

A na dobry początek mamy: Dzień Upiększania Życia.

11 czerwca poświęcamy święto tym, którzy czynią życie pięknym. Niezależnie od tego, czy tworzysz piękno poprzez budowanie relacji, czy pomagasz innym osiągnąć osobisty sukces, Twoje działania wywołują efekt domina.

Wodny labirynt

Która drogą kropelka dostanie się do chmurki?

Dowcip z wodą

Przychodzi turysta do górala:

- Baco, macie tu wrzątek?
- Jest, ino zimny.

Czy wiecie, że...

wody mórz i oceanów pokrywają w sumie około 71% powierzchni naszego globu. Powierzchnia oceanów wynosi ok. 361 mln km², a morza stanowią części oceanu oddzielone od pozostałych jego części brzegami lądu, wyspami lub wzniesieniami dna.

Wody oceanów i mórz są ważnym elementem kształtowania się klimatu na Ziemi. Zagrożone skutkami globalnego ocieplenia wody oceanów mogą spowodować zalanie wielu regionów świata.

Zużycie wody na rzecz żywności i ubrań. Niewiele osób zna informacje o wodzie potrzebnej do wytworzenia produktów codziennego użytku. Na przykład wyprodukowanie jednego podkoszulka z użyciem 2500 litrów wody. 100 litrów jest wymagane do produkcji dwóch kromek chleba. Co więcej, by otrzymać 1 kg wołowiny, należy wykorzystać 15 000 litrów wody! Powyższe wyniki są oczywiście związane z koniecznością upraw bawełny, pszenicy czy hodowli krów, które wymagają regularnego nawadniania. Codzienne oszczędzanie wody jest naprawdę proste! Każdy z nas może przyczynić się do mniejszego zużycia wody pitnej, a tym samym ochrony jej bezcennych zasobów.

Milowymi krokami zbliżają się wakacje! Rzecz przednia! To czas nie tylko relaksu, odpoczynku, lenistwa, ale przede wszystkim przygód! Zjawy, duchy, tajemnicze moce, lochy, podziemia, straszne historie i inne wymysły dowcipniśców. Jesteście na to gotowi? Sprawdźcie!

Czy łatwo Was przestraszyć?

Historie o duchach...

... sprawiają, iż nie możecie zasnąć ze strachu (15);

... śmiesz Was do łez (5);

... jest w nich trochę prawdy (20);

... w ogóle Was nie obchodzą (10).

Czego boicie się najbardziej w świecie? Powrotu do domu ze szkoły ze złą oceną (15).

Pająków i innych zwierzaków tego typu (5).

Duchów i zjaw niewiadomego pochodzenia (10).

Eee tam, niczego się nie boicie (20).

Koleczy zaprosili Was na andrzejkowy wieczór wróżb. Jak reagujecie?

Z chęcią przyjmujecie zaproszenie.

Dobrze jest wiedzieć, co przyniesie przyszłość. (5)

Odmawiacie. To dziecinada. (10)

Idziecie z ochotą, będzie świetna zabawa! (15)

Za żadne skarby! Jeśli wróżba okaże się niekorzystna, to przez miesiąc nie wyjdziecie z domu. (20)

Późnym wieczorem wracacie do domu. Nagle słyszycie odgłos kroków. Odwracacie się, ale nikogo nie dostrzegacie.

Jesteście pewni, że Wam się tylko wydawało. (20)

Chowacie się w pobliskiej bramie i czekacie, aż ten ktoś was minie. (5)

Co sił w nogach pędzicie przed siebie. (15)

Szukacie złamanej gałęzi. Duch czy nie duch – będziecie się bronić. (10)

Jest wieczór, a Wy jesteście sami w domu. Nagle słyszycie cichy szelest w drugim pokoju i skrzypnięcie drzwi. Jesteście przerażeni. Nakrywacie się

kołdrą po uszy i próbujecie szybko zasnąć. (10)

Niewzruszeni nadal oglądacie horror. (15)

Uzbrajacie się w raketę tenisową i idziecie sprawdzić, co się dzieje w drugim pokoju. (20)

Z widelcem w ręku, ale błądy ze strachu czekacie na rozwój wydarzeń. (5)

Wędrując w nocy do toalety:

boicie się spojrzeć w głąb ciemnego pokoju; (20)

zahaczacie o kuchnię w poszukiwaniu łakoci; (5)

uważacie, żeby nie nadepnąć psu na ogon; (10)

zapalacie po drodze wszystkie światła. (15)

Gdyby ktoś zaproponował Wam wyprawę na cmentarz w środku nocy:

uznalibyście to za dobry pomysł i staralibyście się go zrealizować; (10)

stanowczo byście odmówili, wymawiając się zakazem rodziców; (20)

odmówilibyście, ponieważ ten pomysł jest beznadziejny, duchów i tak nie ma; (5)

za żadne skarby byście nie poszli, ale czekali byście na wiadomość, czy ktoś spotkał ducha. (15)

Oglądacie horror z rodzeństwem. Nagle któryś z rodziny rzuca się na Was z miną potwora.

To Was tylko rozśmiesza. (5)

Tak się przestraszyliście, że ledwie oddychacie. (20)

Spodziewaliście się tego i nie zrobiło to na Was większego wrażenia. (10)

Przestraszyliście się, ale nie dajecie po sobie tego poznać. (15)

Krążą słyhy, że w miejscu, w którym spędzacie wakacje, straszy. Pewnej nocy budzą Was dziwne odgłosy.

Wstajecie z łóżka sprawdzić, co się dzieje. (5)

Naciągacie śpiwór na głowę i próbujecie o tym nie myśleć. (10)

Budzicie śpiącego obok kolegę – razem zawsze raźniej. (15)

Zapalacie latarkę i powoli, ze strachem sprawdzacie ką po kącie. (20)

Nigdy, za żadne skarby świata...

...nie zjedlibyście dżdżownicy; (10)

... nie przesłibycie nocą przez cmentarz; (15)

... nie umyjecie zębów po obiedzie; (5)

... nie wywołalibyście duchów. (20)

*** Zgromadziliście od 55 do 95 punktów –**

niczego się nie boicie. Wszystkie dziwne historie próbujecie rozwiązać za pomocą rozumu, więc nie dajecie się ponieść emocjom. Nie straszne Wam żaden duchy. Ale odrobina fantazji może urozmaicić szarą codzienność.

*** Zgromadziliście od 100 do 140 punktów –**

Wasze motto to „nie dać się zwariować”. W każdej sytuacji próbujecie rozładować napięcie. Nawet wówczas, gdy nie jest Wam do śmiechu. Wasze opanowanie i umiejętność poskromienia emocji to cechy, które są bardzo cenione przez Waszych kolegów, szczególnie tych bojaźliwych.

*** Zgromadziliście od 145 do 190 punktów –**

wyczuwacie duchy na odległość, ale wolicie trzymać się od nich z daleka. Nie dla Was szukanie nocnych przygód. Jesteście ostrożni, a wszelkie niewyjaśnione zjawiska psują Wam dobre samopoczucie.

*** Zgromadziliście powyżej 190 punktów –**

nie macie wątpliwości co do istnienia duchów i upiórów. Skoro są tak blisko, chcielibyście się z nimi spotkać. Jesteście prawdziwym pogromcą duchów. Ale uważajcie na siebie, żeby duchy nie zechciały przestraszyć Was.

Sałatka z winogronem i serem Feta

Wiesława Lewandowska

autorka bloga kulinarnego
„Dom pełen mięty”

Jest lekka, delikatna, idealna na przekąskę. Lubię takie połączenia sałaty ze słonym serem i słodkimi winogronami. Sałata może być mieszana lub jeden gatunek, winogrona zaś najlepiej bezpestkowe.

Składniki:

- 100 g sałaty mieszanej
- kiść winogron zielonych
- 100 g sera typu feta
- 2 łyżka nasion słonecznika
- 1/4 papryki
- 1 łyżka oliwy z oliwek
- 1 łyżka octu balsamicznego
- 1 łyżeczka miodu

Wykonanie:

Winogrona umyć, każde przekroić na pół, jeśli są pestki to je wyjąć. Sałatę umyć, osuszyć i porwać na mniejsze kawałki, można dodać też rozszponkę, a następnie wyłożyć na półmisek. Na wierzchu ułożyć po-

Fot. autorka

łówki winogron, pokrojony w kostkę ser typu feta i paseczki papryki. Oliwę zmieszać z octem balsamicznym i miodem (najlepiej wszystko wlać do małego słoika, zakręcić i potrząsać kilka razy). Wymieszać sos na

gładką emulsję. Gotowym sosem polać sałatkę. Nasiona słonecznika uprażyć na suchej patelni i posypać całą sałatkę. Sałatka powinna postać przed podaniem 15 minut, aby smaki się połączyły. ■

Żeberka duszone w kapuście

Żeberka w kiszzonej kapuście, takie swojskie, pachnące domem, przypominają rodzinne obiady i smakują jak u babci. Proste przepisy sprawdzają się najlepiej, dlatego gdy mam gości, czy są święta sięgam po klasykę.

Składniki:

Na 4 porcje:

- 1 kg żeberek wieprzowych
- 1 kg kiszzonej kapusty (najlepiej domowej, niezbyt kwaśnej)
- 1 duża cebula
- 2 liście laurowe
- 4-5 ziaren ziela angielskiego
- 1 łyżeczka majeranku
- 1/2 łyżeczki papryki
- 1 łyżka suszonej żurawiny
- sól, pieprz do smaku
- 1-2 łyżki smalcu lub oleju do smażenia
- 1 łyżeczka miodu lub cukru (jeśli kapusta bardzo kwaśna)
- 1/2 szklanki bulionu lub wody
- kilka suszonych grzybów (wcześniej namoczonych)

Wykonanie:

Żeberka umyć i pokroić na porcje (tak, żeby były dwie kostki). Na patelni rozgrzać tłuszcz i obsmażyć żeberka z każdej strony na złoty kolor, a następnie odłożyć je na talerz. Cebulę obrać i pokroić w kostkę, a grzyby namoczone wcześniej pokroić na paski. Kapustę odcisnąć z soku (jeśli kwaśna, można ją opłukać), posiekać ją na mniejsze kawałki. Na po-

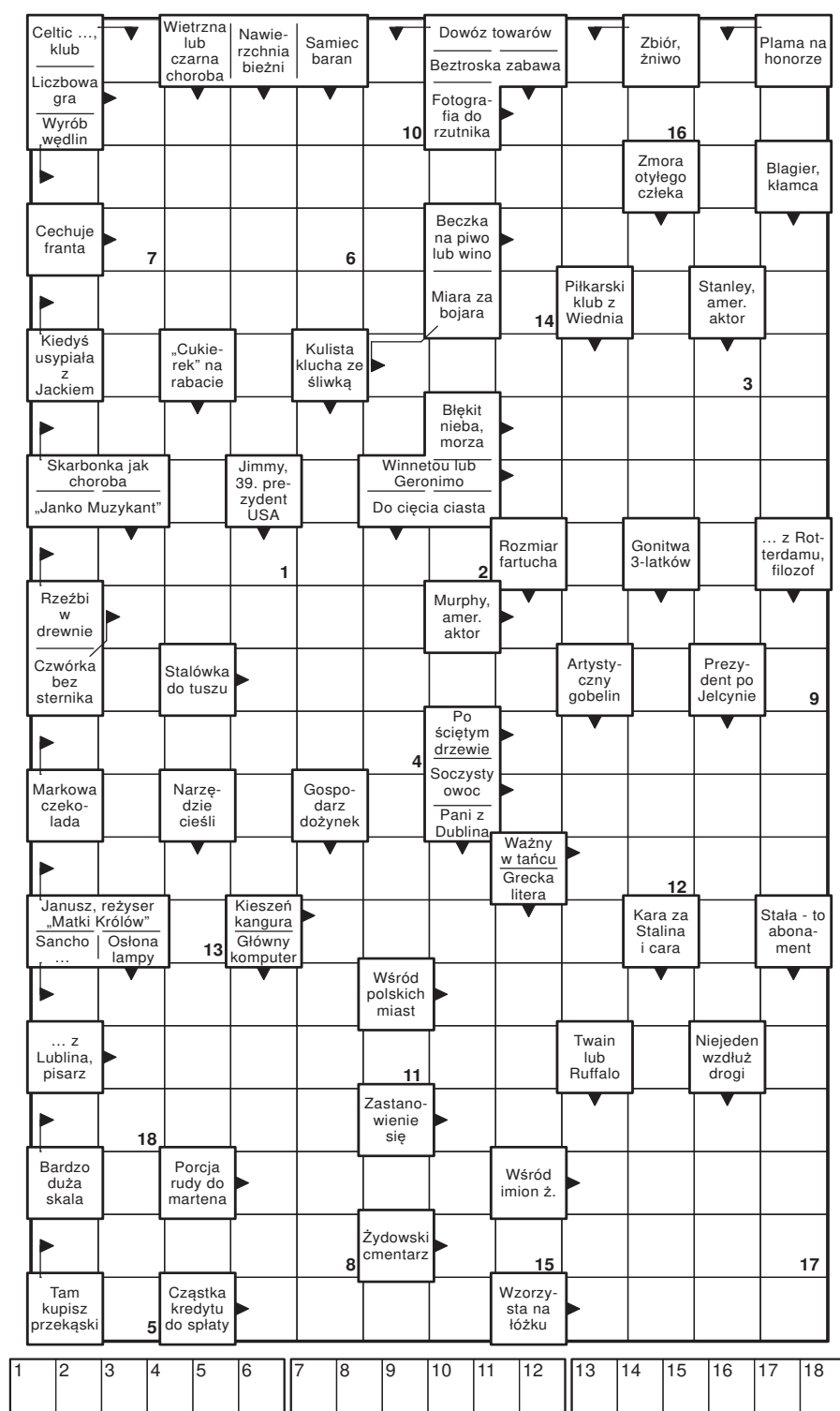

Fot. autorka

zostałym po żeberkach tłuszczu poddusić cebulę, dodać kapustę i grzyby mieszając obsmażyć ją chwilę. W dużym rondlu lub dużej patelni ułożyć równą warstwą kapustę, dodać liście laurowe, ziele angielskie, majeranek, trochę pieprzu, miód i żurawinę, wlać wodę, w której moczyły się grzyby i na wierzchu ułożyć obsmażone żeberka, posypać je pieprzem, papryką i solą.

Patelnię przykryć i wolno dusić 1,5-2 godzin, aż żeberka będą miękkie. Co jakiś czas zaglądać i w razie potrzeby dolać trochę wody (tak, żeby kapusta się nie przypaliła). Można też wstawić do piekarnika piec w temperaturze 170 stopni funkcja grzania góra-dół. Żeberka świetnie smakują z ziemniakami, kluskami śląskimi albo świeżym chlebem. Można posypać koperkiem lub natką pietruszki. Zamiast żurawiny można dodać kilka suszonych śliwek. ■

Krzyżówka

ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 5-6 CZERWCA

Poziomo: DRAMAT - FLICK - OCALENIE - LENOR - ROLKA - INTENCJA - NANDU - AKCEPT - APART - MAKAK - OSCAR - DEBATA - STYLE - GENERATOR - KARTKA - ALASZ - BOTANIK - GEORGE - ETOLA - MASERAK - MISS - LINA - OKAZ - TERIER - KOKA - DAWID - ZLATAN - CELE - TORT - WALOR - CZAPKA

Pionowo: ROLNIK - MEGANE - ALTANA - FACET - CHABER - ODSIEW - MANELE - KANTOR - ENRICO - TALON - PŁATEK - RAIDER - TERCET - KARABELA - KORZEC - FIRANA - OSTATEK - CLEO - APOSTOLAT - MAKATA - LENA - CYRANO - IZOTOP - ECIK - DRWAŁ - SILOS - KARK - ATUT - RESZKA - SZANTA

Hasło: Punkty zaczepienia

Uśmiechnij się!

Rybak łowi ryby w zakazanym miejscu. Obok niego przechodzi policjant i pyta:

– Co pan tu robi?

Rybak na to:

– Nooo... tego... uczyć robaczka pływać.

– To dostaje pan mandat.

– Ale panie władzo za co??!!

– Za bark kamizelki ratunkowej u robaczka.

Babcia i Jasiu idą do kościoła babcia się modli:

– Moja wina, moja winna, moja bardzo wielka winna.

Jasiu słysząc to też zaczął się modlić:

– Babci winna, babci winna, babci bardzo wielka winna.

Wściekły profesor wchodzi do sali wykładowej i mówi:

– Wszyscy nienormalni proszę wstać!

Nikt się nie rusza. Po dłuższej chwili wstaje jeden student.

– No, proszę! – mówi ironicznie profesor i pyta się studenta.

– Czemu uważa się pan za nienormalnego?

– Nie uważam się za nienormalnego, ale głupio mi, że pan profesor tak sam stoi....

Wpada mąż do domu i włącza telewizor.

– Zaraz się zaczyna mecz – mówi do żony.

– Ale wynik podawali w radiu – odpowiada żona.

– To nic, nie mów mi.

– Ale ja znam wynik

– Proszę cię, nie mów mi.

– No dobrze – mówi żona – jak ci tak zależy to nie powiem, ale i tak nie zobaczysz ani jednej bramki...

Nauczyciel wzywa Jasia do odpowiedzi i pyta:

– Ile jest dwa razy dwa?

– Cztery – odpowiada chłopiec bez zastanowienia.

Wtedy nauczyciel rzuca się na niego, łapie za barki i potrzęsając pyta:

– Gadaj kim jesteś i co zrobiłeś z Jasiem?

Historyczna wizyta Małżonki Prezydenta RP w Gimnazjum im. J. I. Kraszewskiego w Wilnie

2 czerwca 2025 r. na długo pozostanie w pamięci społeczności Gimnazjum im. Józefa Ignacego Kraszewskiego w Wilnie. Tego dnia szkołę odwiedziła Małżonka Prezydenta RP, Agata Kornhauser-Duda, której wizyta była wydarzeniem o wyjątkowym charakterze — pełnym wzruszeń, inspirujących spotkań i refleksji nad wartością języka, edukacji i tradycji.

Już od pierwszych chwil wizyta miała niezwykle uroczysty wymiar. Na szkolnym dziedzińcu Pierwszą Damę powitali dyrektor gimnazjum Helena Juchniewicz, doradczyni mera Wilna ds. oświaty Alina Kowalewska oraz wicedyrektor gimnazjum Marek Pietrusewicz. W holu szkoły gościa przyjęli uczniowie ubrani w stroje ludowe, a Zespół Pieśni i Tańca „Pierwiosnki” wykonał nastrojowy „Walc wileński”, wprowadzając wszystkich w atmosferę tego wyjątkowego dnia.

Delegacja udała się następnie do auli, gdzie odbyła się część artystyczna i oficjalna. Dyrektor szkoły wygłosiła przemówienie powitalne, w którym wyraziła wdzięczność za okazywane przez Prezydenta RP wsparcie oraz troskę o szkoły polskie za granicą, podkreślając znaczenie tej ofiarności dla rozwoju placówek i pielęgnowania tożsamości narodowej. Następnie uczniowie zaprezentowali fragment widowiska teatralno-muzycznego „Tę ziemię ukochałem szalem”. Występ, przygotowany z ogromnym zaangażowaniem, poruszył zarówno gości, jak i samych uczestników.

Małżonka Prezydenta RP, wyrażnie poruszona występowaniem, podziękowała za zaproszenie i serdeczne przyjęcie. „Przeglądając się osiągnięciom Państwa uczniów, z całą pewnością mogę stwierdzić, że Państwa szkoła ma przed sobą świetną przyszłość” — powiedziała Agata Kornhauser-Duda, zwracając się do grona pedagogicznego.

W kilku słowach skierowanych do uczniów i nauczycieli mówiła o znaczeniu edukacji, pielęgnowaniu języka ojczystego oraz miłości do książek. Podkreśliła, że całe jej życie związane jest z literaturą, a sięganie po książkę

W holu szkoły gościa przyjęli uczniowie ubrani w stroje ludowe

Fot. Grzegorz Jakubowski, KPRP

Pierwsza Dama podkreśliła rolę nauczycieli polskich szkół za granicą — nie tylko jako pedagogów, ale jako strażników języka, kultury i patriotyzmu. Odniosła się także do pytania o cechy lidera.

może być doskonałym sposobem na relaks. Zdradziła, że szczególnie ceni literaturę fantasy, i choć należy do pokolenia preferującego książki papierowe, z uznaniem mówiła również o e-bookach i audiobookach. Z entuzjazmem opowiadała o ogólnopolskiej akcji Narodowe Czytanie, w której ludzie na całym świecie wspólnie sięgają po polską literaturę — niekiedy nawet w zaskakujących okolicznościach, np. podczas skoków ze spadochronem.

Z okazji jubileuszu 80-lecia istnienia placówki oraz w uznaniu zasług za działalność na rzecz pielęgnowania polskości i pamięci o Ojczyźnie, Pierwsza Dama wręczyła dyrekcyj

szkoły pamiątkową flagę Rzeczypospolitej Polskiej.

„Niech ta białoczerwona już zawsze gromadzi i integruje społeczność polską na Litwie, powiewając na litewskim niebie” — podkreśliła.

W dalszej części wizyty Pierwsza Dama zwiedziła wystawę makiet architektonicznych oraz ekspozycję „Sztuka modernizmu”. Uczestniczyła również w lekcjach języka polskiego i niemieckiego. Podczas zajęć w klasie siódmej z języka polskiego uczniowie prezentowali najpiękniejsze polskie słowa, takie jak: „miłość”, „czułość”, „filiżanka” czy „solidarność”, uzasadniając swój wybór i ilustrując go graficznie. Agata Kornhauser-Duda podkreśliła, że język jest żywym tworem, który się zmienia, a anglicyzacja ma dziś szczególny wpływ na jego rozwój. Z zainteresowaniem zapytała o czytane przez uczniów lektury, a na zakończenie wpisała się do książki pamiątkowej, życząc szkole wielu dalszych sukcesów z okazji jubileuszu 80-lecia.

28.>>

Równie ciepła atmosfera towarzyszyła lekcji języka niemieckiego. Uczniowie wykazali się świetną znajomością języka i aktywnym udziałem w rozmowie. Pierwsza Dama pochwaliła ich zaangażowanie, podkreślając, że nauka języków obcych to klucz do sukcesu we współczesnym świecie. „Im więcej mówicie w języku obcym, tym szybciej go opanujecie. Zwracajcie uwagę na podobieństwa między różnymi językami — to ułatwia naukę” — mówiła życząc uczniom powodzenia i wiary we własne siły.

Kolejnym przystankiem była wystawa zdjęć absolwentów szkoły oraz spotkanie w pracowni fizyki, podczas którego nauczycielowi Pawłowi Stankiewiczowi, uznanemu za najlepszego nauczyciela — cenionego przez uczniów za pasję i sposób prowadzenia zajęć — został przekazany prezent w dowód uznania.

Następnie odbyło się niezwykle radosne spotkanie z grupą przedszkolną. Pierwsza Dama wspólnie z maluchami dodawała i odejmowała, rozpoznawała litery, a nawet nauczyła ich wiersza Jana Brzechwy „Miś”. Na zakończenie wręczyła dzieciom pluszowe misie, co wywołało uśmiech na każdej twarzy.

Pierwsza Dama wpisała się do książki pamiątkowej, życząc szkole wielu dalszych sukcesów z okazji jubileuszu 80-lecia **Fot. Viktorija Martinkutė**

W czasie rozmowy ze społecznością szkolną Pierwsza Dama mówiła także o edukacji jako misji. Podkreśliła rolę nauczycieli polskich szkół za granicą — nie tylko jako pedagogów, ale jako strażników języka, kultury i patriotyzmu. Odniosła się także do pytania o cechy lidera. „To musi być osoba, która wierzy w to, co robi, i potrafi pociągnąć innych za sobą” — odpowiedziała.

Wizyta, która zakończyła się serdecznym pożegnaniem, z pewnością na długo pozostanie w pamięci całej społeczności gimnazjum z polskim językiem wykładowym w Nowej Wilejce w Wilnie — obchodzącego w tym roku jubileusz 80-lecia swojego istnienia. ■

Joanna Szczygłowska
Fot. archiwum szkolne

■ W auli szkolnej odbyła się część artystyczna i oficjalna spotkania **Fot. Viktorija Martinkutė**

TVP
WILNO

6.45 Studio Wilno
7.00 „Szkoła z Kleksem Bystrzakiem”
7.10 S. anim. „Mała Urania”
7.25 Piękno, zgłoś się!
7.50 Moc ziół
8.10 Niejadki i inne przypadki
8.25 Zakochaj się w Polsce
8.45 Klub u redaktorów
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.30 Gra słów
10.50 Słownik polsko@polski
11.20 Szkoła z Kleksem Bystrzakiem
11.30 S. anim. „Mała Urania”
11.45 Tamte lata, tamte dni
12.15 S. „Warto kochać”
13.00 Info Wilno
13.05 Tygiel
13.25 Panorama litewska
13.30 Niezwykłe miejsca
13.30 Anna Dymna – spotkajmy się
13.35 Muzyka w sieci
14.15 „Słyszę ją wszędzie” film dok.
15.15 Notacje
15.25 Raport naukowy
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Szkoła z Kleksem Bystrzakiem
17.20 S. anim. „Mała Urania”
17.45 S. „Blondynka”
18.30 Pałace i rezydencje Lubelszczyzny
18.45 Strona po stronie
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Niezwykłe miejsca
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Królowie”

21.55 Rola życia
22.20 Zakochaj się w Polsce
22.45 Tygiel
23.05 Na sygnale
23.55 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.30 Pałace i rezydencje Lubelszczyzny
00.45 Strona po stronie

LRT | TV

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.35 S. „Tandem”
11.30 S. „Policja wodna Duisburga”
12.15 „Kto i dlaczego?”
12.45 „Euromaxx”
13.00 S. dok. „Poza kontrolą”
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Litewscy kolumbowie
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Wiadomości rowerowe
22.00 S. „Narcos”
23.00 S. „Erynie”
23.45 S. dok. „Poza kontrolą”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Bądź blisko”
8.00 „Farma księżniczki”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwa-we kwiaty”
12.00 „Pierw-

sze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Sekret perły”
15.00 S. „Ukryj mnie”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 „Farma księżniczki”
20.30 Szeszkinia 20
21.00 Wyzwanie LNK. Zostań gwiazdą telewizyjną!
21.30 Wiadomości
22.30 „Coś w wodzie” thriller
00.15 S. „Świeża krew”

LRT | PLUS

6.00 „Hymn Republiki Litewskiej”
6.05 „Klub mody”
7.00 „Kto i dlaczego?”
7.30 LRT słyszy
8.30 7 dni w Kownie
9.00 Dzień dobry, Litwa
11.30 Żyć tak czysto, jak to możliwe
12.00 Uwaga! Szukamy sztuki
12.30 Perspektywa
13.00 Gen ciekawości
13.30 Dzień Kultury
14.00 Koncert życzeń
15.05 Nie mam tylu lat.
15.35 S. „Krzyk o pomoc”
16.20 S. „Dobra Czarownica”
17.05 Dzień dobry, Litwa
19.00 Weranda
19.30 „Teorie Świętego Graala” film dok.
20.30 Panorama
21.00 „Temat dnia”
21.30 „Super Duper Alice Cooper” film dok.
23.00 Festiwal Jazzowy na Zamku w Kłajpedzie 2021
00.00 S. „Raj dla kobiet”

6.00 S. anim.
6.30 S. „Córka ambasadora”

7.30 „Rolnik szuka miłości”
9.00 S. „Walker, rycerz Texasu”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marzenia o wolności”
12.00 S. „Droga do domu”
14.00 S. „Nie ma przepisu na miłość”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Rolnik szuka miłości”
21.00 S. „Szaleni sąsiedzi”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 „Droga do odkupienia” dramat
00.55 S. „Główna wskazówka”

6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.30 S. „Akumulatory”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „Policja wodna”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „MacGyver”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Akumulatory”
16.00 S. „Policja wodna”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „FBI”
20.00 „Pod pokładem”
21.00 „Raid” thriller
23.05 „Mission Impossible” film fab.

Irytas.tv

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Pierwszy raz
8.00 S. dok. „Poświęcić wszystko”
9.00 S. dok. „Agenci sprawiedliwości”

10.00 S. „Gry dla dorosłych i dzieci”
11.00 S. „Stary”
12.30 Czyste miasta
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Aleksandra”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Poświęcić wszystko”
21.25 S. „Gry dla dorosłych i dzieci”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”

5.40 S. „Coroner”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Najlepsi piloci Dzikiej Alaski”
9.00 „E-gazdas dugnas”
9.30 „Magazynowe wojny”
10.00 „1883”
11.00 S. „Smak śniegu”
12.00 „Mistrz kulinarii”
13.00 „Przetrawanie”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Wezwanie piękniętej czaszki”
16.00 S. „Coroner”
18.00 S. „Simpsonowie”
18.30 S. „1923”
20.00 S. „Starcie tytanów”
21.00 „8 części prawdy” dramat
22.35 S. „Kraina zagubionych”
23.45 „Przetrawanie”

6.00 S. „Wybacz nam nasze grzechy”
7.00 „Alaca”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przeznaczenia”

10.00 S. „Niezapomniany”
11.00 S. „Straż Przybrzeżna”
12.00 S. „Alert. Jednostka ds. Osób Zaginionych”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Kryminalista Pacyfiku”
15.00 S. „Anupamaa”
15.30 S. „Wędruję w czyjejs miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Rizzoli i Wypsy”
19.00 S. „Alert. Jednostka ds. Osób Zaginionych”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „McDonald i Dodds III. Belweder”
22.45 S. „Kryminalista Pacyfiku”
23.50 „Detektyw Chelsea I”

06.10 S. „Akcjowa 38”
06.55 „Info Poranek”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Kościół z bliska”
09.00 S. „Królowa Bona”
09.55 S. „Ranczo”
10.55 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Królowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Magazyn Rolniczy”
13.55 S. dok. „Najpiękniejsze krajobrazy świata”
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dzieiectwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
19.00 „Reporterzy”

19.20 S. „Akcjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 „Piłka nożna – Eliminacje Mistrzostw Świata 2026”
00.15 „Diablo. Prawdziwe oblicze” film dok.

07.05 Afisz kulturalny ekstra
07.15 „Muzyczne poranki”
07.40 „Tamte lata, tamte dni”
08.20 „Podróże z historią”
09.00 „Księga Przestrzeni”
09.45 „Którędy po sztukę”
10.00 S. „Ród Gąsieniców”
11.10 „Kogel – Mogel” komedia
13.10 „Romantyczna miłość” film dok.
14.10 „Świtezianka” film krótkometrażowy
14.30 „Mój dziadek się schował” film anim.
14.50 „Rawhide” western
15.55 „Kontrakt” film obycz.
18.00 S. „Ród Gąsieniców”
19.10 „20 x 20 Lat TVP Kultura”
19.35 Wydarzenie aktualne
20.00 „Niezapomniane przygody” film dok.
21.00 „Dudek” spektakl
22.20 „Wiele hałasu o nic” film kostiumowy
00.20 Tamte lata, tamte dni

07.00 „Panorama”
07.35 „Pożyteczni.pl”
08.00 „Rączka gotuje”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Nad Nie-

mnem. Za wschodnią granicą”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „Ranczo”
15.15 Koncert
16.10 „Muzyka w sieci”
16.30 „Program informacyjny 14.30”
17.00 „Królowie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Rosół polski”
19.45 „Panorama”
20.10 „Gwiazdy opolskich kabaretów”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 Pytanie dnia
21.25 S. „Ojciec Mateusz”
23.15 Koncert
00.10 „Panorama”

07.55 „Był taki dzień”
08.00 „Spór o historię – Orsza 1514”
08.30 S. „Wojenne dziewczyny”
09.15 S. dok. „Ocalony świat”
09.45 „W kotle historii”
10.10 „Historia Polski” film dok.
10.45 „Polska i świat z historią w tle”
11.10 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”
11.35 S. „Najważniejszy dzień życia”
12.35 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
12.45 „Smorawiński” film dok.
13.40 S. dok. „Podróże z historią”
14.10 „Śladami Potopu” film dok.
15.00 „Obłoki śmierci – Bolimów 1915” dramat
16.05 „Makłowicz w podróż”
16.30 S. „Korona królów”

16.55 „Był taki dzień”
17.00 „Koło historii”
17.20 „Sensacje XX wieku”
18.05 „Szlakiem miejsc niezwykłych”
18.15 „Historia Polski” film dok.
19.10 „Było, nie minęło”
19.30 „Perły archiwów”
20.00 S. „Wojenne dziewczyny”
20.45 „Portrety wojenne. Kobiety”
21.15 S. dok. „Kroniki Hitlera”
22.05 „Tajemnice Archiwum”
22.20 S. dok. „Historia w postaciach zapisana”
00.05 „Siostry. Dzieciść panien mądrych”

06.00 Dzieci Andersa – Powrót do Afryki
07.05 U źródeł Wielkanocy
07.40 Spektakl teatralny: Powrót posła
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Gaz ziemny w Polsce – początek historii
10.00 Papież Polak do Rodaków
10.25 Słowo życia
10.30 Święty na każdy dzień
10.35 Kolor Boga
11.00 Informacje dnia
11.15 Jak my to widzimy – z daleka widać lepiej
11.45 Zew natury
12.05 Mocni w Wierze
12.35 Słowo życia
12.40 Ma się rozumieć
12.50 Święty na każdy dzień
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Kobiety wolności
14.00 20 czerw-

ca 1941 roku
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Republika Pawłowska
16.00 Muzeum Papiernictwa
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Jestem mamą
17.25 Przyroda w Obiektywie
17.40 Zdrowie z Bożej Apteki
17.55 Muzyczne chwile
18.10 Prosto o gospodarce
18.30 Rajd Katyński
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.00 Msza Święta w intencji Ofiar katastrofy smoleńskiej i ojczyzny
21.00 Informacje dnia
21.20 Rozaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Tryptyk Deo et Patriae
23.35 Cichy i pokornego serca

7.00 Fani czterech kółek
10.00 Łowcy klasyków
12.00 Łowcy staroci
14.00 Naprawa gospodarstwa
19.00 Jak to jest zrobione?
21.00 Gorączka złota: złoty szlak
23.00 Zabójcze łowienie
00.00 Nagi instynkt przetrwania

7.05 Zwierza-ki Czytaki
7.15 „Cześć, czy mogę Cię zjeść?”
7.30 Moda na rodzinę
7.55 W kotle historii
8.20 Dzika Polska
8.45 Haszta-gi tygodnia
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.30 Gra słów. Krzyżówka
10.55 Słownik polsko@polski
11.20 Zwierza-ki Czytaki
11.30 „Cześć, czy mogę Cię zjeść?”
11.45 Rola życia
12.05 S. „Królowie”
13.00 Info Wilno
13.05 Unia kulinarna
13.25 Szansa na sukces
14.20 „Argentyńska lekcja” film dok.
15.15 Notacje
15.25 Jak to działa
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 Zwierza-ki Czytaki
17.25 „Cześć, czy mogę Cię zjeść?”
17.35 Alchemik
17.50 S. „Dziewczyny ze Lwowa”
18.35 Tygiel
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Polacy Światu
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Królowie”
21.55 Rola życia
22.20 Dzika Polska
22.45 Unia kulinarna
23.05 S. „Na sygnale”
23.50 Info Wilno
00.10 Studio Wilno
00.30 Pozyteczni.pl

6.00 Hymn Repu-bliki Litewskiej
6.02 Dzień do-bry Litwo
6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Policja kryminalna w Lipsku”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.35 S. „Tandem”
11.30 S. „Policja wodna Duisburga”
12.15 „Kto i dlaczego?”
12.45 Euromaxx
13.00 S. dok. „Poza kontrolą”
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.15 S. „Raj dla kobiet”
17.00 S. „Obietnica”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Waż-na godzina
19.30 Świat oczami Litwinów
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Wiadomości rowerowe”
23.00 S. „Narcos”
23.00 S. „Erynie”
23.45 S. dok. „Poza kontrolą”

6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Bądź blisko”
8.00 „Farma księżniczki”
9.00 S. „Poważne sprawy”
10.00 S. „Potrzebuję miłości”
11.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 „Pierwsze randki”
13.00 Księżniczka Kopciuszek
14.00 S. „Sekret perły”
15.00 S. „Ukryj mnie”
16.00 Wiadomości
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości

19.30 Szeszkinia 20
20.00 „Farma księżniczki”
21.00 Wyzwanie LNK. Zostań gwiazdą telewizyjną!
21.30 Wiadomości
22.30 „Bez twarzy” film fab.
01.10 S. „Świeża krew”

6.00 Hymn Repu-bliki Litewskiej
6.02 Kolumbo-wie litwscy
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Styl
8.30 Drogi
9.00 Dzień do-bry, Litwo
11.30 Pogoń
12.00 „Kroki do olimpijskiego srebra. Antanas Mikėnas” film dok.
13.00 Ośmiornica
13.30 Euromaxx
14.00 Festiwal Jazzowy na Zamku w Kłajpedzie 2021
15.05 Gry kosmiczne
15.35 S. „Krzyk o pomoc”
16.20 S. „Dobra Czarownica”
17.05 Dzień dobry, Litwo
19.00 Weranda
19.30 „Jules Verne i dookoła świata w 80 dni” film dok
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Międzynarodowy Festiwal Poezji „Wiosna Poezji 2025”
22.30 Spacerzy!
23.00 Oto Kino
23.30 Weranda

6.00 S. anim.
6.30 S. „Córka ambasadora”
7.30 „Rolnik szuka miłości”
9.00 S. „Walker, rycerz Texasu”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Marze-

nia o wolności”
12.00 S. „Droga do domu”
14.00 S. „Nie ma przepisu na miłość”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Rolnik szuka miłości”
21.00 „Szaleńcy sąsiedzi”
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 „Nieuchwytny cel” thriller
00.45 S. „Główna wskazówka”

6.00 „Moja kuchnia najlepsza”
7.30 S. „Akumulatory”
8.30 S. „Wojny glin. Charków”
9.30 S. „Policja wodna”
10.30 S. „Mentalista”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „MacGyver”
13.30 „Moja kuchnia najlepsza”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „Mentalista”
18.00 S. „Wojny sąsiednie”
18.30 Mistrzostwa LKL. Mecz finałowy
19.00 S. „911”
20.00 S. „Pod pokładem”
21.00 „Odważna” thriller
23.25 „Raid” thriller

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Litewskie muzea
8.00 S. „Poświęcić wszystko”
9.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
10.00 S. „Gry dla dorosłych i dzieci”
11.00 S. „Stary”

12.30 Rozmowy nad morzem
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Aleksandra”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
18.00 Reporter
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Poświęć wszystko”
21.25 S. „Gry dla dorosłych i dzieci”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”
00.30 S. „Aleksandra”

5.35 S. „Coroner”
7.25 S. „Cobra 11”
8.30 „Najlepsi piloci Dzikiej Alaski”
9.00 „Na jednym końcu haczyk”
9.30 „Gwiazdy lombardu”
10.00 „1883”
11.00 „Najzabawniejsze amerykańskie filmy domowe”
12.00 „Mistrz kulinarii”
13.00 „Przetrawianie”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Wezwanie piękniętej czaszki”
16.00 S. „Coroner”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 S. „1923”
20.00 S. „Starcie tytanów”
21.00 „Dual” komedia
22.45 S. „La Brea”
23.50 „Przetrawianie”

6.00 S. „Wybacz nam nasze grzechy”
7.00 „Alaca”
8.00 S. „Niewidoma”
9.00 S. „Gry Przeznaczenia”
10.00 S. „Niezapomniany”

11.00 S. „Straż Przybrzeżna”
12.00 S. S. „Alert. Jednostka ds. Osób Zaginionych”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Kryminalista Pacyfiku”
15.00 S. „Anupamaa”
15.30 S. „Wędruję w czyjejs miłości”
17.00 S. „Niewidoma”
18.00 S. „Rizzoli i Wypsy”
19.00 S. „Alert. Jednostka ds. Osób Zaginionych”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 S. „McDonald i Dodds III. Belweder”
22.45 S. „Kryminalista Pacyfiku”
23.55 S. „McDonald i Dodds III. Belweder”

06.10 S. „Akcja 38”
06.55 „Info Poranek”
08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”
08.30 „Rodzina”
09.00 S. „Janosik”
09.55 S. „Ranczo”
10.50 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Królowie”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 „Rok w ogrodzie Extra”
13.55 S. dok. „Najpiękniejsza krajoobraza świata”
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
19.00 „Reporterzy”
19.20 S. „Akcja 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”

21.30 „Piłka nożna – Mistrzostwa Europy”
00.15 „Yesterday” film obycz.

07.05 Afisz kulturalny ekstra
07.15 „Muzyczne poranki”
07.35 65 Krakowski Festiwal Filmowy
08.05 „Tamte lata, tamte dni”
08.45 „Podróż z historią”
09.25 65 Krakowski Festiwal Filmowy
10.00 S. „Ród Gąsieniców”
11.15 „Kontrakt” film obycz.
13.20 „Niezapomniane przygody” film dok.
14.20 „Co mówią lekarze” film krótkometrażowy
15.05 „Rawhide” western
16.10 „Galimatias czyli Kogel – Mogel II” komedia
17.55 S. „Ród Gąsieniców”
19.00 Muzyka w sieci
19.30 Informacje kulturalne
20.00 „Reżyserzy”
21.00 „Przez Atlantyk” dramat
22.10 „Potop” film kostiumowy
01.05 „Wiele hałasu o nic” film kostiumowy

07.00 „Panorama”
07.35 „Ocalony świat”
08.00 „Okrasanie przepisów”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Gwiazdy opolskich kabaretów”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „Ojciec Mateusz”
15.05 „Śledz-

two” film TVP
16.05 „Tylko hity! Opole2012”
16.30 „Program informacyjny 14.30”
17.00 S. „Królowie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Rączka gotuje”
19.45 Panorama
20.10 „Hello Polonia”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „O mnie się nie martw”
23.15 „Studio w kontakcie”
00.10 „Panorama”

08.00 „Był taki dzień”
08.05 „Było, nie minęło”
08.30 S. „Wojenne dziewczyny”
09.15 S. dok. „Ocalony świat”
09.40 „W kotle historii”
10.05 „Historia Polski” film dok.
11.00 „Piosenką przez historię”
11.10 S. dok. „Encyklopedia II wojny światowej”
11.35 S. „Najważniejszy dzień życia”
12.25 „Niezwykłe historie z pocztówek”
12.40 „W imię prawdy” film dok.
13.30 S. dok. „Podróż z historią”
13.55 „Władysław hr. Zamoyski. Pan z Wielkopolski. Władca Tatr” film dok.
15.00 S. dok. „Kroniki Hitlera”
15.50 „Tajemnice Archiwum”
16.05 „Makłowicz w podróży”
16.30 S. „Korona królów”
16.55 „Tajemnice, zamki i podziemia”
17.20 „Sensacje XX wieku”

18.05 „Historia Polski” film dok.
18.55 „Życie w glinie wypalone” film dok.
20.00 S. „Wojenne dziewczyny”
20.45 S. dok. „Portrety wojenne. Kobiety”
21.15 S. dok. „Droga do triumfu”
22.10 „Operacja Samum” film sensac.
23.40 „Szerokie tory”

05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Prosto o gospodarce
06.20 Jestem mamą
06.35 Odpowiedzialni za Kościół
07.00 Siostry Magdalenki od Pokuty
08.00 „Ojcu Świętemu się nie odmawia...”
08.35 Zdrowie z Bożej Apteki
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Każdy maluch to potrafi
09.50 Słowo życia
10.00 Mocni Jego mocą
10.30 Sanktuaria polskie
10.50 Święty na każdy dzień
11.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Leona XIV z Watykanu
11.50 Muzyczne chwile
12.00 Pod opieką Limanowskiej Pani
12.25 Jestem mamą
12.40 Prosto o gospodarce
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Życie lasu. Storczyki
14.00 10 obrazów

z życia Prymasa
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.30 Mała Nellie od Świętego Boga
16.00 Mistyczne serce Lasu Wiedeńskiego. Opactwo Heiligenkreuz
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Na zdrowie
17.30 Ojcostwo polecam
18.00 Po stronie prawdy
18.50 Muzyczne chwile
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.25 Święty na każdy dzień
20.30 Opowieści biblijne – historie animowane z Nowego Testamentu
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Przetrawiliśmy
23.30 Kapelani niepodległej

7.00 Fani czterech kółek
10.30 Skarby z szopy
12.00 Łowcy staroci
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to jest zrobione?
21.00 Samochód marzeń
23.00 Zapomniane i upuszczone
00.00 Nagi instynkt przetrwania

X MIĘDZYNARODOWY FESTIWAL
MUZYKI CHÓRALNEJ

O ŻŁOTĄ WSTĘGĘ SOLCZY

w kościele pw. Wniebowstąpienia Pańskiego w Ejszyszkach

14 CZERWCA 2025 R.

godz. 11.30–15.00 – przesłuchania konkursowe
16 chórów z Litwy i Polski

godz. 18.00 – Msza Święta

godz. 19.00 – koncert Państwowego Chóru
Kameralnego „Polifonija” z Szawli,
dyrektor artystyczny i główny dyrygent
Linas Balandis

godz. 19.30 – ogłoszenie wyników

15 CZERWCA

godz. 11.30 – koncert z udziałem laureatów
pierwszych miejsc w poszczególnych
kategorjach oraz zdobywcy Grand Prix
godz. 12.00 – Msza Święta

Patronat honorowy: MER SAMORZĄDU REJONU SOLECZNICKIEGO ZDZISŁAW PALEWICZ

KUPNO

Kupię las. Rozliczam się od razu. Tel. +370 686 03 070

Sprzedajcie las drogo i bez pośredników.

Tel. +370 659 57 721

SPRZEDAŻ

Sprzedajemy dachy, ogrodzenia i inne materiały budowlane w przystępnej cenie Tel. +370 603 63 636

Sprzedam kamienie polne. Materiał może służyć do budowy ogrodzeń, alejek, tarasów, palenisk, kwietników, na podmurówki i in. Załadunek oraz transport we własnym zakresie. Cena 20 euro/tona.

Tel. +370 600 18 083 (Leon)

Skupujemy różnego rodzaju lasy, mogą być młode lub wycięte. Tel. +370 666 85 855

Już od 20 lat UAB Ekoenergija dostarcza olej napędowy dla rolników. Dostarczamy pod Wasz adres. tel. +370 655 51 543, w godzinach 9-17.

**KURIER
WILENSKI**

DZIAŁ REKLAMY I OGŁOSZEŃ

Wilno, Birbinių 4A, 2 piętro, 10 gabinet,
tel./faks. 85 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt

Zapraszamy w godz. 8.00 - 16.30 (w dniach pracy)

Wynajmiemy pomieszczenie komercyjne

Firma „Klion” ma do wynajęcia pomieszczenie komercyjne (biura, magazyny, sklep).

Bezpłatny parking przy pomieszczeniach.

Birbinių 4A	Linksmoji 5
1. 7,82 m ²	1. 19,59 m ²
2. 26,76 m ²	2. 41,94 m ²
3. 55,85 m ²	3. 115 m ²

+370 685 040 80

Świadczenie pomocy prawnej w sprawach zwrotu ziemi i innych nieruchomości

Bezpłatna pomoc prawna w sprawach zwrotu ziemi udzielana jest przez Związek Prawników Polaków na Litwie w Domu Kultury Polskiej w Wilnie przy ul. Nowogródzkiej

(Naugarduko) 76. Pokój Nr. 211.

Osoby zainteresowane prosimy o rejestrację pod numerem tel. (+370 5) 233 0450 w godz. 9.00 – 16.00.

Pomoc prawną świadczą wykwalifikowani radcowie prawni i adwokaci.

Projekt finansowany ze środków Kancelarii Prezesa Rady Ministrów w ramach konkursu Polonia i Polacy za Granicą 2023

ZAMÓW PRZYKRYCIE MOGIŁY ZA CENĘ Z ZESZŁEGO SEZONU!

Skontaktujcie się z nami, a my przyjdziemy z darmową konsultacją

VPU NR. 40 (2.80 x 2.50 m)

3 PŁYTY + 1 POSTUMENT

CENA CAŁEGO KOMPLETU: 1150 €

(LUB NA RATY: 25,27 € / mies.)

VILNIAUS
PAMINKLAI

VILNIAUS PAMINKLAI
Čekoniškių g. 11, Vilnius

☎ (+370) 606 78005

☎ (+370) 699 17197

**Każde dziecko rodzi się ze skrzydłami.
My pomagamy je rozwinąć!**

ZARASZAMY

dzieci w wieku 6 – 7 lat

**DO SZKÓŁKI
SOBOTNIEJ**

“WESOŁA KARUZELA”

**Karuzela się kręci od 15 marca
w każdą sobotę
w godz. 10.00-12.00**

**Więcej
informacji**

- 🌐 <https://www.konarskio.lt>
- ☎ +370 5213 0518
- ✉ rastine@konarskio.vilnius.lm.lt
- 📍 Statybininkų g. 5, 03200 Vilnius

KAWIARNIA

- Smaczne pierogi z nadzieniem
- Aromatyczna kawa, herbata
- Szybka obsługa
- Gorące dania

**Znajdą nas Państwo
w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339**

um
UTENOS MĖSA

**SKUPIJEMY
BYDLŲ
+370 620 33544**

Mały lemur urodził się w chorzowskim zoo

O narodzinach samczyka lemura wari, jednego z najbardziej zagrożonych gatunków na świecie, poinformował Śląski Ogród Zoologiczny. Nowy mieszkaniec zoo w Chorzowie ma na imię Rapid. Lemury wari (*Varecia variegata*), zamieszkujące Madagaskar, są „krytycznie zagrożone wyginięciem”. W środowisku naturalnym pozostało ich zaledwie kilkaset. Każde narodziny w ramach europejskich programów hodowlanych stanowią cenne wsparcie dla ochrony tego gatunku.

Rapid jest potomkiem Fabii i Oktawio — lemurów biorących udział w programie hodowlanym prowadzonym w ogrodach zoologicznych.

Fot. Freepik.com

Blizniaczki odnalazły się po prawie 70 latach rozłąki

Niezwykłe spotkanie po latach. Pochodzące ze stanu Rio Grande do Sul w południowej Brazylii siostry bliźniaczki odnalazły się po prawie 70 latach rozłąki. Krótco po urodzeniu zostały od siebie odseparowane przez matkę.

Do spotkania po blisko 70 latach siostr bliźniaczek doszło dzięki docieklivości jednej z pracownic domu seniora w mieście Santa Cruz do Sul na południu Brazylii, w którym mieszka jedna z nich — ponad 69-letnia Maria Odete.

Podczas wizyty jednej z jej kuzynek kobieta usłyszała historię o rzekomej adopcji Marii Odete, po czym zobowiązała się wobec seniorki do ustalenia jej „rodziny korzeni”.

W trakcie poszukiwań prowadzonych przy wsparciu jednej z kancelarii notarialnych okazało się, że Maria Odete jako niemowlę została oddana do adopcji przez biologiczną matkę, która, jak utrzymywała, nie miała warunków do wychowania dwóch córek.

Niecodzienny gość: głodny słoń na zakupach

W Tajlandii głodny słoń postanowił zaspokoić swój apetyt, wchodząc do lokalnego sklepu spożywczego i delectując się przekąskami. Pomimo swoich imponujących rozmiarów zwierzę zachowywało się spokojnie, nie wyrządzając większych szkód — poza pozostawieniem śladów błota na podłodze i suficie. Po wszystkim słoń wyszedł ze sklepu, trzymając w trąbie torbę z przekąskami. Kamylop Kakaew, właścicielka sklepu, była rozbawiona incydentem. Jak tłumaczyła, słoń zjadł ok. 9 toreb słodkich krakersów, kanapkę i kilka suszonych bananów. Nie zrobił nikomu krzywdy.

Fot. Freepik.com

Fotomigawka

■ W tym roku przełom wiosny i lata bardziej przypomina późną jesień... Fot. Apolinary Klonowski